

Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 17–24 вересня 2015 року № 37–38 (616–617)

ВІДБУВСЯ XVI ЗБІР КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

У суботу, 12 вересня 2015 року в м. Києві відбувся XVI Збір Конгресу Українських Націоналістів.

Збір відкрив голова Конгресу Степан Брацюнь. Він запропонував присутнім вшанувати хвилиною мовчання всіх патріотів та воїнів, які віддали свої життя, захищаючи територіальну цілісність та соборність Української Держави. Після чого делегати спільно виконали Гімн українських націоналістів «Зродились ми великої години».

На плідну роботу конгресівців благословив отець Борис Табачек, настоятель Свято-Володимирського Патріаршого кафедрального собору УПЦ КП. Він передав вітання Збору від Святійшого Патріарха Київського і всія Руси-України Філарета.

Потім відбулось урочисте нагородження активістів КУНу, МНК, а також волонтерів, бійців добровольчих батальйонів і ЗСУ медалями «За любов і жертовність до України» від УПЦ КП, що провів отець Борис разом із Головою Конгресу Степаном Брацюнем. Всього в цей день за поданням Конгресу нагороджено 30 осіб, серед яких і Голова Ліги Українців Канади Орест Стеців.

Після формування Президії XVI Збору Конгресу Українських Націоналістів та затвердження порядку денного, лідер партії зачитав привітання з Литви, від друга Конгресу Українських Націоналістів, Голови Литовського національного Союзу Юліуса Панки.

Голова Конгресу Степан Брацюнь виступив із звітною доповіддю про діяльність партії. Він критично оцінив дії влади за неефективність проведення економічних реформ та відсутність чіткого переможного плану дій у війні з російським агресором. «Маємо говорити правду. У новообраної влади не склався діалог з народом, а цінності, за які стояв Майдан, часто просто ігноруються. Дедалі очевиднішим стає той факт, що влада з усіх сил намагається «зачистити» український патріотичний сегмент», – зазначив Голова.

Далі з промовами виступили делегати Збору – заступник Голови Конгресу Євген Лупаков, Голова Івано-Франківської ОО Конгресу Богдан Борович, Львівської – Тарас Гентош, Кримської – Василь Овчарук та інші, які порушили низку актуальних проблем.

Після обговорення доповіді лідера Конгресу делегати перейшли до виборів Голови партії. За підсумками голосування делегатів Збору, Головою Конгресу Українських Націоналістів одностайно переобрано Степана Брацюня.

Було обрано членів Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів, а також членів Контрольної та Етичної комісій.

Відчуваючи відповідальність за долю країни, Конгрес Українських Націоналістів на XVI Зборі ухвалив рішення про участь місцевих організацій Конгресу у чергових та перших місцевих виборах 25 жовтня 2015 р.

Вищий керівний орган партії не закрив свою роботу з метою внесення змін та доповнень до Статуту після виборів до місцевих рад.

Відбулося засідання Головного Проводу Конгресу, на якому обрано заступників Голови Конгресу та членів Президії Головного Проводу.

Прес-служба КУН

(Чит. стор. 2)

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

«Україна в боргу перед пам'яттю таких людей, як Слава»

15 вересня 2015 року, у вщент заповненому конференц-залі Національної спілки письменників України відбулася презентація книги-повісті для дітей молодшого та середнього шкільного віку Анни Багряної «Ґеня». У повісті розповідається про дитинство видатної політичної та державної діячки, Голови ОУН і КУНу, народного депутата України трьох скликань Слави Стецько.

Презентацію відкрив голова Національної спілки письменників України Михайло Сидоржевський і представив автора повісті Анну Багряну, яка тепер мешкає в Болгарії.

Анна Багряна подякувала Конгресу Українських Націоналістів та Всеукраїнському благодійному фонду «Соборність» за фінансову та інформаційну підтримку у виданні повісті. Вона зазначила, що писати про реальних особистостей простою, доступною та цікавою для дітей мовою значно важче, ніж про вигаданих персонажів.

Закінчення на 2-й стор.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ, Анна БАГРЯНА та Віра САВЧЕНКО під час презентації

АНОНС

ЗНОВУ КЛИЧЕ «ГОМІН БЕСКИДІВ»

Редакція тижневика «Нація і Держава» пропонує своїм читачам регіональну вкладку «Гомін Бескидів». Отже, читайте стор. 5–8. Сьогодні гірський край репрезентують Старосамбірщина, Сколівщина, а також ідеться про подію, яка відбулася в рамках III Світового Конгресу Бойків. Жителі патріотичного краю, горяни добре знають свою історію і щоразу з великим інтересом відкривають нові для себе її сторінки. Знаний дослідник визвольного руху Адам Гащишин цього разу публікує свою розвідку про героїчну жінку Стефанію Лесик, яка, як і тисячі горян, боролася проти совєтських окупантів. Ті, вистеживши її за доносом зрадника, по-звірячому катували. Дівчина не зронила жодного слова і загинула в концтаборі.

Героїзм українців завжди вражає дивовижною силою любові до України, яка передається від покоління до покоління. І заповіти пращурів живуть у сьогоденні, в добрих ділах нащадків…

Одне слово, читайте «Гомін Бескидів», і ви відчуєте поклик синіх гір.

ГОРДІСТЬ НАЦІЇ

З КОБЗОЮ – В ТУРНЕ ЄВРОПОЮ

Відомий у всьому світі кобзар і лірник, народний артист України, лауреат Шевченківської премії Василь Нечепа розпочав пісенне турне європейськими столицями, де він виступить з патріотичними концертами, розпочав з Будапешта. Сюди він привіз цілу бібліотеку українських книжок, з яких і представники діаспори, й інтелектуальна еліта Угорщини дізнаються чимало нового про країну над Дніпром, історію якої, як і мову, традиції, століттями нищили сусіди-вороженьки.

Ключем, що відкриє таємниці тисячолітньої духовної спадщини нашого народу, стануть і пісні, без яких Василь Нечепа не уявляє свого життя.

Закінчення на 4-й стор.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

«Україна в боргу перед пам’яттю...»

Леся БРАЦЮНЬ

Рефат ЧУБАРОВ

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Анна Багряна щиро подякувала родині Брацюнів за надання інформації для написання повісті, а саме – племінниці пані Слави Лесі Брацюнь і Голові Конгресу Степанові Брацюню. Щирі, зворушливі спогади представників родини Слави Стецько були наповнені теплом і любов'ю до легендарної українки. Зокрема, дитячі спогади доньки подружжя Брацюнь Іванни про «тету» Славу.

Степан Брацюнь також поділився спогадами про Славу Стецько – політика та «надзвичайної енергії людину, яка дуже любила Україну і українців», привітав Анну Багряну з презентацією повісті у Києві та розповів історію кропіткої роботи над книгою команди однодумців, зокрема, про співпрацю з художником Анатолієм Буртовим, який створив ілюстрації до книги. «Книга невелика, але в неї дуже багато вкладено душі, любові і праці. І багато зусиль, щоб вона нарешті вийшла друком», – зазначив лідер Конгресу.

Привітати авторку та віддати шану пам’яті відомій державній діячці прийшло багато відомих людей, які знали пані Славу особисто. Серед них і український кримськотатарський політик і громадський діяч, голова Меджлісу, народний депутат Рефат Чубаров. Він висловив глибоку повагу до української націоналістки і зазначив: «Україна в боргу перед пам'яттю таких людей, як пані Слава» та додав, що патріотом можна бути, сидячи на дивані, а «націоналізм – це дієва любов до України, і саме таку любов невтомно демонструвала нам Ярослава Стецько протягом усього свого життя».

З промовами виступили професор, поет, літературознавець, лауреат Шевченківської премії Юрій Ковалів, Народна артистка України Галина Яблонська, Заслужений діяч мистецтв України та письменник Василь Неволов, народний депутат 5-ти скликань та член НСПУ Віктор Терен, голова благодійного фонду "Мистецька скарбниця", співзасновниця конкурсу "Коронація слова" Тетяна Логуш, а також відома громадська активістка, сестра Надії Савченко Віра та багато інших знаних громадсько-політичних діячів. Перед присутніми із творчим номером виступила член героїчного театру "Пам’ять", співачка і поетеса Роксоляна Мацьків, а також прозвучали улюблені народні пісні Слави Стецько у виконанні співачки і поетеси Юлії Шутенко.

Перед глядачами із творчим номером виступила і студентка КНУ ім.Т.Шевченка, член героїчного театру "Пам’ять" Роксоляна Мацьків, а також прозвучали й улюблені народні пісні Слави Стецько у виконанні співачки і поетеси Юлії Шутенко.

Всі присутні вітали Анну з презентацією, дякували за цікаву, прекрасну книжку про Славу Стецько, підкреслюючи, що українське суспільство потребує більше літератури про українських героїв, а така книга, як «Ґеня», має бути в кожній українській родині.

«Усіх нас може об’єднати лише одне – любов до України», – таким був духовний заповіт пані Слави Стецько – надзвичайно працьовитої і сильної духом особистості. Дякую всім, хто сьогодні прийшов, і хто передасть її заповіти та любов до України через цю книгу своїм дітям», – такими словами завершила презентацію «Гені» Анна Багряна.

Прес-служба КУН

(Продовження теми на стор. 10.)

ПОЗИЦІЯ

ПРО ПОЛІТИЧНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ

Із доповіді Голови Конгресу Степана Брацюня на Зборі Конгресу

XVI Збір Конгресу Українських Націоналістів відбувається в час глобальних геополітичних викликів, в епіцентрі яких Україна опинилася віч-на-віч зі своїм одвічним ворогом – російським імперналізмом, котрий ніколи не полишав своїх загарбницьких намірів щодо світу, а щодо української нації – її цілковитого знищення та поглинання нащадками орди.

Чи була російська інтервенція проти України такою вже несподіваною, як дехто сьогодні говорить? Для нас, українських націоналістів, – ні. Та для переважної більшості суспільства російська агресія була шоком. Адже навіть в роки Незалежності України доморощені ліберальні демократи втовкмачували людям «фейк» про «братній народ», уклінно запрошуючи його найдіозніших репрезентантів, на кшталт Затуліна, на телевізійні ток-шоу, під час яких у нашому ж домі, нам з вами публічно плювали в обличчя. Замість того, щоб заткнути провокаторам пельку, українцям дозволяли хіба що сором’язливо опускати очі, мовляв, у нас свобода слова.

Оскаженілі від безкарності московити чинили вакханалію в Криму, принижуючи українців і кримських татар, а реакція влади – і не лише за Януковича – була все така ж: не дратувати «брата», відводити очі. А тепер наші очі печуть пекельним соромом за те, що ми без бою здали Крим. І не зробили висновків. Коли Путін пішов війною на Донбас, українські Збройні Сили, як і силові структури в цілому, були вже знищені, а їхня верхівка нашпигована ворожою агентурою. В Кремлі були переконані, що окупація України, принаймні Лівобережжя, – справа декількох тижнів. Але не врахували, що в жилах українського народу, як писав Василь Симоненко, «козацька кров пульсує і гуде». Як і в часи Української Повстанської Армії, українці створили Армію без сприяння держави. Остання вже згодом долучилася до розбудови ЗСУ. Але першими на Схід України, прямо з Майдану, вирушили добровольці, які об’єдналися в батальйони, за ними – волонтери, які надавали бодай елементарне матеріальне та збройне забезпечення бійцям.

Я тут коротко відтворюю події півторарічної давності, тому що вони хоч і дуже трагічні, але й величні водночас. Українські воїни, які за покликом сумління пішли боронити рідний край, як справжні лицарі, свято вірили, що на війні перемагають не так зброя, як дух і звитяга, тож не сумнівалися в нашій перемозі, вважаючи своїм головним союзником у боротьбі проти окупанта владу, яку ми обрали після Майдану, – і Президента, і парламент.

Маємо говорити правду: тут нас спіткала невдача. У новообраної влади не склався діалог з народом, а цінності, за які стояв Майдан, часто просто ігноруються. Дедалі очевиднішим стає той факт, що влада, м’яко кажучи, не любить патріотів і з усіх сил намагається «зачистити» український патріотичний сегмент. Причини щонайменше дві.

Перша – внутрішня: щоб патріоти не дошкуляли своїми вимогами розслідувати розстріл Небесної Сотні та інші злочини епохи Януковича, не перешкоджали тотальній корупції та політичному протекціонізму тощо. Якщо жодна із резонансних справ, анонсованих владою, про масштабні корупційні злочини і державну зраду на вищих щаблях влади часів Януковича та розстріл учасників протестних акцій на Майдані не доведена до суду, якщо досі не розслідувані катастрофи під Іловайськом і Дебальцевим, причиною яких бійці вважають безпорадність і некваліфікованість паркетного генералітету, – то це головна оцінка якості роботи чинної влади за останній рік. А про сучасну корупцію на вищих щаблях влади та фантастичних розмірів контрабанду владоможці не лише воліють мовчати, а й чинять перешкоди встановленню істини, коли йдеться про загибель волонтерів, які протидіяли контрабанді. Ще цинічніше виглядають злодіяння «діамантових» прокурорів, які однак користуються покровительством і Генпрокурора, і, схоже, перших осіб держави, тож навряд чи будуть покарані по заслугах.

Друга причина – зовнішня. Це вимоги, продиктовані Путіним. Кажуть, під час Мінських переговорів були секретні домовленості між Порошенком і Путіним. Достеменно ми не знаємо, яких питань вони стосувалися, та версії про те, що йшлося про «гуманітарний» аспект, виглядають цілком достовірними з огляду на те, що Путін завжди намагався контролювати (і контролював!) в Україні саме спектр питань цього напрямку. І що саме гуманітарний блок проблем на Мінських переговорах «розв’язує» Віктор Медведчук, кум Путіна та українофоб. Ми добре знаємо, що Кремль, крім силових структур, завжди вимагав для себе кадрову квоту в гуманітарній сфері. Тому в Україні крісло міністра освіти і «гуманітарного» віце-прем’єра так довго посідав Табачник. Тому навіть сьогодні у військових ліцеях мають намір запровадити військово-патріотичне виховання лише через два роки, а у військах, які перебувають на фронті, його нема досі. В Україні на державному рівні патріотів взагалі не виховували, як і не прищеплювали любов до України, її культури, традицій, навіть наша пісня була оголошена «неформатом».

У Росії – навпаки. Думаю, в умовах війни Путін однозначно вимагав від Порошенка знищення патріотичного руху, як такого. Добровольчі батальйони? Негайно розформувати, кудись «влити», розпорошити – адже тоді можна нейтралізувати лідерів, а незгодних просто усунути. ДУК «Правий сектор», добровольчі батальйони «Азов», «Донбас», ОУН відчули це на собі. Схоже, за російським ефесбешним сценарієм їх намагалися дискредитувати, опаплюжити, усунути насамперед тих, яких у Кремлі позначили міткою «ворог Путіна», а потім – і рядових бійців антипутінського фронту. Адже тоді патріотичний рух можна ліквідувати як явище, а його учасників нейтралізувати – бажано, з тавром, скажімо, зрадника чи ворога народу. Що, втім, одне і те ж.

Ще ніколи за роки Незалежності в Україні не було такого полювання на націоналістів, як сьогодні. У нас можуть бути критичні зауваження до ВО «Свобода». Та присутність її в парламенті була відчутною. І коли всупереч усім екзитполам вона не пройшла до Верховної Ради, то це означає, що влада «злила» одну із партій Майдану на догоду Путіну. Натомість «Опозиційний блок» опинився у ВР значною мірою завдяки умовам найбільшого сприяння з боку влади, іншими словами, завдяки домовленостям. Ніхто й не подумав знімати з виборів фігурантів, які 16 січня голосували за диктаторські закони, відверто проводили антиукраїнську агітацію, а нині опинилися в ОП, з яким сьогодні БПП вже голосує в унісон. Зате націоналістичної фракції в парламенті нема.

А між тим кожен народ, вийшовши з неволі, будував незалежну державу на засадах ідеології націоналізму. Адже націоналісти – це сторожові пси нації, які першими відчувають небезпеку, що загрожує нації та державі, та кличуть народ чинити їй опір. Кожен державник розуміє винятково важливу роль патріотів чину – націоналістів для розбудови держави, а в умовах війни з таким підступним ворогом, як Росія, їхня роль і місія можуть стати вирішальними. Тому з усією відповідальністю наголошую, що організовані владою провокації проти націоналістів є, м’яко кажучи, легковажним кроком, вчиненим під тиском (чи для задобрювання) Москви. Блокування «Правого сектора» на його базі, «призначення» бійців АТО винними у вбивстві (скоєному російськими спецслужбами) Бузини, далі – Мукачево, і врешті – кривавий майдан під Верховною Радою 31 жовтня… Остання провокація настільки шита білими нитками на російський лад, що за нею видніються ефесбешні ланці… Інкримінувати злочин проти власного народу ВО «Свобода», переслідувати її лідерів, а одного із них, активного майданівця і воїна Юрія Сиротюка ще й запроторити на 60 днів у СІЗО – це вже занадто навіть для необтяженої сумлінням чинної влади. Щоправда, не минуло й тижня, як вона «розкрила» ще один «злочин» – цього разу затриманий командир добровольчого батальйону «Слобожанщина», який начебто готував замах саме на владоможців, зокрема, на Арсена Авакова.

Ну, треба ж знати міру, коли вже фабрикуєте подібні «фейки», клепаючи провокації проти тих, хто захищав Україну – на Майдані і на фронті, і водночас створюєте ситуацію найбільшого сприяння для втечі Януковича (за що той розплатився мільярдами) та його кліки, зникнення убивць Небесної Сотні, безсоромного протекціонізму для корупціонерів із Генпрокуратури та безжалісного пограбування найбідніших верств населення…

Ситуація, що склалася в країні, зобов’язує Конгрес Українських Націоналістів до відповідальних рішень щодо визначення стратегії нашої політичної сили та її діяльності в нових умовах. Нам потрібна координація дій з іншими націоналістичними силами. І ми, як найстаріша в Україні націоналістична партія, гадаю, запропонуємо це нашим партнерам.

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Парфенюк Василь	(067) 294-85-84
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ПОГЛЯД

ПЕРЕГРАТИ ШУЛЕРА

Сергій БОРЩЕВСЬКИЙ,
експерт Центру дослідження Росії

Отже, на Донбасі затишшя. Інтернет рясніє коментарями з цього приводу, і від деяких враження таке, що – хоча літня спека минулася – їхні автори перегрілися на сонці. Один порівнює Пургіна з Пушиліним на користь останнього, інший запевняє, що Путін втратив до Донбасу інтерес, третій цілком серйозно стверджує, нібито для активних агресивних дій з боку Росії уже не сезон. Тобто для інтервенції в Угорщину 4 листопада 1956 року чи інтервенції в Афганістан 24 грудня 1979 року для Кремля був сезон, а тепер, у вересні, – ні. Це ж коли у Росії, яка, за підрахунками фахівців, у своїй історії щодня «приростала» в середньому на 80 квадратних кілометрів, для загарбництва був не сезон?

Просто затишшя на Донбасі саме зараз не лише вигідне, а й необхідне Росії. Те, що воно настало, – не наслідок санкцій, не заслуга А.Меркель та Ф.Олланда, а зайве свідчення того, що процес контролюється з Москви і саме звідти російсько-терористичним військам (мені дуже подобається це визначення, хоча, на жаль, не всі українські ЗМІ ним послуговуються, бо деякі з них в умовах війни українські лише географічно) надходять команди стріляти чи не стріляти.

Чому затишшя Росії необхідне? По-перше, Путін зібрався на сесію Генеральної асамблеї ООН, і в цьому контексті йому більше випадає мати оливкову гілку в дзьобі, ніж комплекси «Град» у пазурах, тим паче, що в тому, що гілка бутафорська, свідомо чи несвідомо розберуться далеко не всі. У Нью-Йорку Путін одних спокушатиме перспективою дієвої участі Росії в коаліції проти «Ісламської держави», сподіваючись повторити трюк, до якого Кремль удався після 11 вересня 2001 року, підверставши свої знамениті «зачистки» в Чечні під боротьбу з тероризмом. Інших спокушатиме списанням боргів чи просто грубими грошима. Не можна виключати й домашні заготовки чекістського штибу, аж до підписання на колінах у присутності численних журналістів указу про помилування когось із українських політв'язнів.

По-друге, затишшя необхідне Кремлю для того, щоб використати вибори в Україні й інфільтрувати до органів місцевої влади максимальну кількість своїх агентів. І нарешті, існує ще й третій дедлайн – 31 грудня цього року спливає термін дії мінських угод, і Президент Петро Порошенко вже заявив, що Україна, яка сплатила надто високу ціну за їхню імплементацію, не має наміру їх подовжувати.

Звичайно, не слід забувати й про бажання Кремля послаблення або й скасування санкцій.

От за таких обставин Росії й необхідне затишшя. Чи означає воно можливість стійкого миру? Щоб відповісти на це запитання, треба неупереджено відповісти на інше: чи готове нинішнє російське керівництво, підтримуване переважною більшістю населення, відмовитися від імперських амбіцій? Відповідь буде негативною. А без України імперія неможлива. Тільки усвідомлення цієї істини дозволяє реально оцінювати стан речей.

Як повинно діяти в цій ситуації керівництво України? Нагальним завданням є зруйнування планів Кремля, пов'язаних із використанням Генеральної асамблеї ООН. Відтак українське суспільство очікує від влади нестандартних рішень. Сильним ходом, як на мене, могло б бути включення до складу офіційної делегації представника Меджлісу кримськотатарського народу, сама присутність якого в залі засідань була б нагадуванням про те, що без повернення Криму питання не може вважатися закритим.

Необхідно продумати й піар-моменти. Скажімо, нашим делегатам на чолі з Президентом замість сорочок і краваток варто вбратися у футболки із зображеннями українських політв'язнів у Росії та відповідними написами. У дні сесії слід організувати в Нью-Йорку показ фільму О.Сенцова та презентацію книжки Н.Савченко. До речі, нагальним завданням є пошук американського, французького, німецького, іспанського видавництв, які б із дотриманням авторського права видали «Сильне ім'я Надія» відповідними мовами у відповідних країнах. Наголошую, видати книжку треба терміново, але тільки за кордоном – до цього мають долучитися Міністерство інформаційної політики та наші посольства. Якщо наші чиновники надумають зробити це в Україні під орудою Держтелерадіо – вийде пшик. А поки що примірник уже випущеного видання бажано подарувати главам делегацій від імені Президента України.

Повторюся: задача руйнування планів Кремля сьогодні не менш важлива, ніж просування власних ініціатив. І найкращою оцінкою роботи нашої делегації в Нью-Йорку було б кисле лице Путіна після повернення до Москви.

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

УКРАЇНА ПАМ'ЯТАЄ ІСУ МУНАЄВА

Шостого вересня, в День Незалежності Чеченської Республіки Ічкерія, в Києві вшанували пам'ять Героя війни, командира Міжнародного чеченського батальйону імені Джохара Дудаєва, бригадного генерала Збройних Сил ЧРІ Іси Мунаєва.

Першого лютого цього року він загинув у боях під Дебальцевим. Українці пам'ятають подвиг воїна. У Музеї історії Збройних Сил України відкрили меморіальний стенд пам'яті Іси Мунаєва. З цієї нагоди до Центрального будинку офіцерів ЗСУ, де розташований музей, прибули бойові побратими Героя, представники грузинського добровольчого батальйону, кримського-татарського народу, української громадськості та політикуму.

На стенді – особисті речі, військова амуніція, форма, в якій чеченський командир прийняв свій останній бій, а також численні фотокартки, зокрема, – часів визвольної боротьби народу Ічкерії. Іса Мунаєв – учасник першої та другої російсько-чеченської війни. Він був командиром штурмового батальйону, комендантом Грозного, в чині бригадного генерала – командувачем Південно-Західного сектору оборони. Лише 2007 року, через важке поранення, Іса Мунаєв залишив Чечню, тривалий час проживав у Данії.

Коли Росія розпочала агресію проти України, він прибув на нашу землю, щоб разом з братнім українським народом боротися проти спільного ворога. «Або ми переможемо, або всі загинемо», – ці слова Іси його побратими сприймають як наказ.

– Іса Мунаєв приїхав в Україну за покликом серця, – сказала пресофіцер батальйону імені Джохара Дудаєва Аміна Окуєва. – Він не мав жодних інших мотивацій, окрім бажання разом з українцями боротися за свободу.

Справжню ціну свободи найкраще знають ті, хто відстоював її ціною свого життя, разом із побратимами, які загинули, разом з друзями.

Лідер кримсько-татарського народу Мустафа Джамілєв назвав вражаючі дані. Так, під час двох війн із російським агресором полягли 42 тисячі воїнів Збройних Сил Ічкерії, всього ж загинуло понад 300 тисяч чеченців. Нагадаємо, що загальна чисельність чеченського народу на час проголошення Незалежності складала менше одного мільйона. Отже, нація втратила майже кожного третього свого сина чи дочку, а тепер ще й переживає жахіття кадировського режиму.

– Іса Мунаєв, – сказав Мустафа Джамілєв, – ціною свого життя захистив честь своєї нації.

Боєць чеченського батальйону «Страннік» вважає, що саме Іса Мунаєв став репрезентантом чеченського народу в Україні, тож «ми цим пишаємося».

Українці, для яких найвищою цінністю є свобода, понад усе шанують тих лицарів, які вмирають, але не здаються, борючись за святі ідеали. Так, у Львові є вулиця Джохара Дудаєва. А ще обов'язково в одному з українських міст постане вулиця Іси Мунаєва. Так буде… Як і те, що Ічкерія обов'язково знову стане незалежною. Дух свободи її народу – невмирущий. Він виплекає нових звитяжців і лицарів, які звільнять рідну землю від російських окупантів. Про це говорила у своєму виступі головний редактор тижневика Конгресу Українських Націоналістів «Нація і Держава» Марія Базелюк. «Я представляю тих українців, для яких у дев'яностих роках боротьба чеченського народу стала невід'ємною частиною їхнього життя», – сказала журналістка.

Від імені Конгресу Українських Націоналістів вона привітала чеченців із Днем Незалежності і передала до меморіального стенду пам'яті Іси Мунаєва Коран, переклад якого чеченською мовою здійснював другий президент ЧРІ Зелімхан Яндарбієв, який загинув від рук російських диверсантів, не завершивши задумане. Перекладені чеченською мовою сури Корану видала вдова Яндарбієва Маліка та передала видання в Україну разом із найщирішими вітаннями своїм землякам, які воюють за свободу України.

Герої не вмирають!

Ольга ДМИТРЕНКО

ВШАНУВАННЯ

БІЙЦІВ ТА ВОЛОНТЕРІВ ВІДЗНАЧЕНО НАГОРОДАМИ

У неділю, 6 вересня, в Свято-Володимирському Патріаршому кафедральному соборі в Києві відбулося урочисте нагородження бійців та волонтерів медалями УПЦ КП «За жертовність і любов до України». Нагороджені отримали також грамоти – подяки від Конгресу Українських Націоналістів «За послідовну громадянську та націоналістичну позицію й за жертовну працю в ім'я збереження суверенітету і територіальної цілісності Української Держави".

Ініціаторами події стали Святіший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет, Відділ соціального служіння УПЦ Київського Патріархату, Альянс Балто-Чорноморських Націй та Конгрес Українських Націоналістів.

У цей день з рук Святійшого Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета почесні нагороди отримали бійці-добровольці ДУК «Правий сектор», батальйону «Азов» (ІІ сотня), грузинські партизани, доброволець з Ічкерії, а також громадські активісти, волонтери та лікарі.

Цього разу високими нагородами від УПЦ КП відзначено 31 особу, з них – двоє грузинських бійців нагороджено посмертно, а саме, Костянтина Лашхія (1986 р.н., з травня 2014 р. перебував у зоні АТО в складі ДУК «ПС», загинув на полі бою 30 червня 2015 р.) та Георгія Барателі (1991 р.н., воював в зоні АТО у складі 93-ої механізованої бригади ЗСУ, загинув на полі бою 7 серпня 2015 р.).

Після недільної Служби Божої, яку провів Патріарх Філарет, усі присутні помолилися за мир в Україні, а також за душі загиблих вояків, які боронили нашу державу на Сході.

На урочистостях були присутні заступник Голови Конгресу Українських Націоналістів, перший заступник Голови Спілки Офіцерів України Євген Лупаков, активіст Альянсу Балто-Чорноморських Націй Тамара Шавладзе, а також віце-спікер парламенту Грузії Гіоргі Барамідзе, який подякував українцям та наголосив, що вони борються не лише за свою незалежність, а й за свободу всієї Європи.

Бійці-добровольці та волонтери, які отримували цього дня нагороди, відзначали, що для них це велика честь, яка додає наснаги в подальшій боротьбі за Українську Державу, її соборність та територіальну цілісність.

Прес-служба КУН

Фото Юлії Че

ДОЧКИ ТВОЇ, УКРАЇНО

ЗІРКА З ПЛЕЯДИ МИРОНОСИЦЬ

У січні цього року в одному з випусків щовечірньої передачі «Польова пошта» на Першому Національному радіоканалі прозвучала розповідь про дівчину з Новоолександрівки, студентку Дніпропетровської медичної академії Вікторію Лісниченко, яка на волонтерських засадах допомагає пораненим українським солдатам у військовому шпиталі. І ось нарешті вдалося зустрітися з нашою гордістю.

Вікторія ЛІСНИЧЕНКО

А перші враження такі: це дівчина з чітким почуттям відповідальності за свої слова, вчинки, за свою країну, бо іншої в неї нема й бути не може. А за стриманою натурою безпомилково простежується висока внутрішня напруга та інтелект.

Вікторія розповіла, що навчається за напрямками «лікувальна справа» і «травматологія» на кафедрі хірургії. Влітку 2014 р., коли в розпалі були особливо тяжкі бої в сусідніх областях і звідти військово-медичні служби почали вивозити поранених у великій кількості, до її навчального закладу зайшли співробітники Дніпропетровського військового шпиталю з пропозицією (навіть проханням) до майбутніх лікарів допомогти рятувати й доглядати поранених, бо штатні працівники вже ніяк не могли самотужки справитися з такою надзвичайною роботою. Бо тут ішлося не про лікування, а воістину про життя або смерть цвіту нашої нації. Зголосилися з півтора десятки студентів-волонтерів. Працювати довелося й протягом осені, а далі всю зиму, бо всі перемир'я, угоди приводили до того, що із зони бойових дій надходили нові й нові поранені хлопці. А з початкової групи волонтерів на весну залишилося дві дівчини, в їх числі й Вікторія.

Я поцікавився, чи не було в неї сумнівів щодо того, чи варто йти на таку справу?

– Ні, сумніву не було. Коли я побачила, що там робиться, то зрозуміла, що повинна бути там, куди покликали. Надивилася всього. Привозили хлопців з тяжкими вогнепальними, осколковими пораненнями, а також з такими ушкодженнями кінцівок, що вимагали негайної ампутації. Спілкувалася з ними до й після операцій. Довелося чути й таке: «Якби мені протез хороший зробити, я пішов би ще туди – до своїх побратимів». Хоча до протезу ще треба проходити довгий і складний курс лікування й реабілітації. Врізалися в пам'ять і такі слова: «Ми будемо там, аби ви спали спокійно».

Зараз я розповім, який то був сон. Ми не лягали по кілька діб у ті задушливі дні. Бо на аеродром прибували «борт» за «бортом» з цифрою вантажу, яка означала тяжкопоранених бійців. (Під словом «борт» мається на увазі літак чи гелікоптер санітарної авіації). І до нас привозили по 100 й більше за ніч. Ясно, що в палатах покласти всіх не було місця, доводилось тимчасово розміщувати їх і в інших кімнатах, і в коридорах. А коли мені вдавалося ненадовго навідуватися до свого помешкання, там уже не витримувала – плакала з розпачу, через усвідомлення свого безсилля реально допомогти покаліченим хлопцям. Давалися взнаки нервове виснаження.

Але це недовго. Бо перед очима знову поставали обличчя наших захисників, які тепер уже потребували моєї допомоги й захисту. І я, швиденько привівши себе до ладу, знову поверталася туди, де мене чекали і медики, й пацієнти.

А ще багато поранених прибувало вже взимку, під час найбільших боїв за аеропорт. (Вікторія навіть не уточнює – «донецький», для неї це й так ясно, бо навіть, це слово нині стало одним з героїчних символів України).

– А чому, як Ви кажете, з тієї початкової групи залишилось тільки двоє?

– У всіх були різні причини, та й не можу знати все. Хтось, може, не витримав напруги. А дехто на старших курсах уже фактично має місце роботи в приватних клініках, і люди хочуть заробити. Що ж до мене, то я зі звичайної сім'ї, де гроші ніколи не були метою життя, і в мене інші пріоритети. Моя мама-вчителька виховувала мене на інших цінностях.

– Чи було таке, що поранені солдати помирали на Ваших очах – фактично на руках?

– Мені б соромно було тут вигадувати, домислювати. З таким не жартують. Особливо «тяжких» зі шпиталю везли в Дніпропетровську обласну клінічну лікарню ім.Мечникова, а що там, того я вже не бачила… Люди знають і так. Я краще розкажу про те, що бачила й бачу. Як тільки з фронту почали привозити перших поранених, зразу ж місцеві жителі понесли до шпиталю й харчі, й багато інших потрібних речей. Їжі було стільки, що працівники шпиталю навіть зауваження робили людям – не несіть стільки, бо хіба людина, якій болить, може багато з'їсти? Зберегти все неможливо, бо є ж такі продукти, які і в холодильниках довго тримати не можна. Це ж медицина, у нас щодо цього є свої правила.

Це й було масове волонтерство. А з різною допомогою приходили, приїздили люди не тільки з Дніпропетровська й області, а й інших міст, і не тільки з України. Наші підопічні не обділені увагою. Скажу навіть більше – не треба вважати цих хлопців такими вже нещасними, навіть тих, що стали інвалідами. Там скільки гарних дівчат – це й студентки місцевого медучилища, і волонтерки з різних країв – що вони, може, швидше одружаться, ніж ті, що мають здорові руки й ноги. Я ж це все бачу.

– Якщо ми вже зачепили цю тему, то скажіть, як забрати інших дівчат – і Ваших ровесниць і молодших – з нічних клубів та інших «розважальних закладів», зокрема, й тут, на нашій малій батьківщині?

– Знаєте, я не відчуваю, що маю моральне право їх засуджувати. В кожної, може, свої мотиви чи стимули йти туди. Я не схильна була ходити по таких місцях, я за характером «домашня», давно цікавлюсь медициною, й для мене краще було взяти ввечері саме якусь медичну літературу. А нині займаюсь спортом, бо бути в добрій формі для медика необхідно. Про згадану проблему моя думка така: треба залучити кожну дівчину до суспільно корисної справи, і все оте відійде само по собі.

– Поранені українські бійці належать до Вашого постійного кола спілкування. Розкажіть трохи про них. Хто вони, з яких країв? Земляки траплялися?

– Був хлопець з Лозової. Та всі, хто з Харківщини, вважають мене землячкою. А взагалі були і є люди з усіх областей. Щоправда, ті, хто з Донеччини та Луганщини – то не мобілізовані, а бійці добровольчих батальйонів. Вони всі хочуть розповісти про себе. А з деякими з них, що потім були переведені в інші медичні заклади, спілкування триває – в телефонному, електронному режимі. Так і має бути, бо наше покоління вже не може нікому дозволити розсварити різні частини України. Є в мене шкатулочка, де зберігаю зворушливі подаруночки на згадку від солдатів, яких допомогала лікувати. Це шеврони з їхньої форми, сплетені їхніми руками браслетики в кольорах нашого прапора. Що в них ще є, коли їх привозили закривавлених, обірваних? Може, в інших є скриньки з коштовностями, а в мене ось це є. Хотіли хлопці бодай чимось засвідчити свою вдячність.І це не дрібнички.

– Це те, що не соромно буде показувати нащадкам…

– Так, це назавжди.А ще й при прощаннях, і подальшому спілкуванні не раз довелося чути, що таких медиків і волонтерів, як у Дніпропетровську, нема ніде. І я думаю, що це справді так.

– Якщо так, то розкажіть і про місто, яке теж уже стало рідним.

– Місто з самого початку показало себе дуже патріотичним. Сепаратистів у Дніпропетровську я не те що не бачила, а навіть не чула про якісь їхні акції навесні 2014-го. Навпаки – коли весною пішла інформація (може, навмисно поширювалась паніка) про те, що в місто можуть проникнути озброєні банди, а Донеччина ж поряд, то зразу ж було облаштовано блокпости на всіх дорогах, і таких гостей у Дніпропетровськ ніхто б не пустив.

А потім багато людей ішли здавати кров для поранених. Мені знову пригадується зима, час боїв за Донецький аєропорт. Тоді «банк крові» був заповнений, не було проблем і з рідкісними групами крові. Це завдяки місцевим жителям, які захотіли стати донорами.

– Ви теж здавали свою кров?

– Доводилось. З нами, як з молодими медиками, перед цим були фахові розмови, в яких роз'яснювалось, що треба робити, аби кров була чистою. Наприклад, що не треба їсти.

Загалом же в Дніпропетровську не бачу причини для громадянських, міжетнічних конфліктів. На початку мого навчання там я відчувала певний дискомфорт від того, що місто переважно російськомовне, але зараз я вже впевнено можу говорити з людьми українською. Спротиву нема. Хоча пригадую випадок, коли минулого літа йшла малолюдною вуличкою на тренування. На мені була футболка з зображенням Державного Герба. Назустріч – троє хлопців. Коли проходила повз них, почула вигук явно на мою адресу: «Слава Росії!». Якби я йшла не сама, може б, і не наважились зачепити. Але таких одиниці.

– І скажіть, якими бачите свої фахові перспективи.

– У зв'язку з реформою медицини, яка зараз іде в країні, нас чекає перекваліфікація на сімейних лікарів. Але я все ж маю надію реалізувати себе саме як травматолог.

Нема сумніву, що дівчина з таким характером зможе здійснити й свої професійні плани, і буде й надалі помітною особистістю в суспільстві. Бо за такими молодими людьми не майбутнє (як заведено говорити), а сьогодення. Її ім'я є символом нашої спільної грядущої перемоги, а тендітні руки врятують і зцілять кожного, хто є частиною Українського Всесвіту, на противагу «русскому міру».

Володимир ВАКУЛЕНКО,
Сахновщина

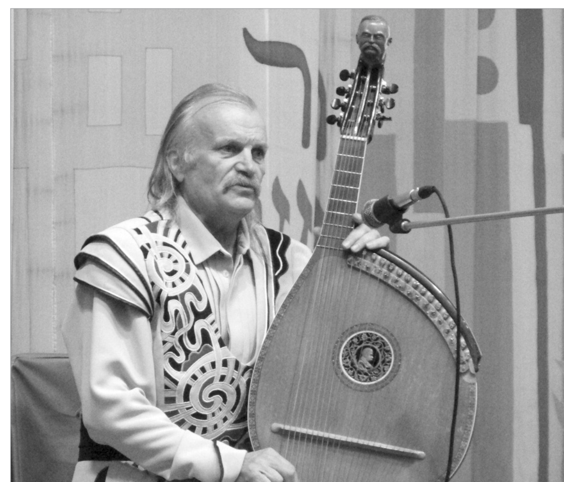

ГОРДІСТЬ НАЦІЇ

З КОБЗОЮ – В ТУРНЕ ЄВРОПОЮ

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Як розповів він під час творчого вечора з нагоди свого 65-річчя, що пройшов у конференц-залі Національної бібліотеки імені В. Вернадського, співати почав ще в дитинстві. Мабуть, тому, що народився у містечку Носівка, що на Чернігівщині, на козацькій землі.

– У Носівці в часи національно-визвольних змагань стояли дві козацькі сотні. Мені вже було 60, коли я дізнався, що живу на землі батька Северина Наливайка, – каже кобзар. – Тож у цих краях давні патріотичні традиції.

У 1861 році через Носівку проходив останній шлях Тараса Шевченка з Петербурга до Канева.

Коли у родині Нечеп з'явився хлопчик, його хотіли назвати Тарасом.

– Моя мама була Шевченко, батька звали Грицьком, – пригадує артист. – Та зрештою моє ім'я обрала сама доля. Батьки написали на клаптиках паперу п'ять чоловічих імен, які подобалися їм найбільше – Тарас, Володимир, Василь, Грицько, ще якесь, уже не пам'ятаю, і кинули у шапку. Котрийсь з батьків витягнув звідти аркуш, на якому було написано Василь…

Про свою велику родину, дітей і онуків, як і про творчість, Василь Нечепа, якого називають єдиним нині представником чернігівської старосвітської кобзарської школи (Гнат Хоткевич, загальновизнаний автритет з історії кобзарства, вважав її найдавнішою) може розповідати годинами.

Пригадує як у 1960-х роках відкривав у рідній Носівці Будинок культури, як з радістю співав для земляків. Великий концерт дарує їм і з нагоди свого ювілею – усі пісні про Україну, святий батьківський поріг, землю, що дарувала світанки й вмивала чистою росою, про козаків, Богдана Хмельницького, перемогу Івана Виговського над стотисячною армією московитів у 1659 році під Конотопом.

– Сьогодні Україна бореться за свою волю і незалежність. У нас війна. Втім, вона триває уже 360 років, відколи у Преяславі на нашу шию наділи московський хомут, – каже Василь Нечепа. – Я давно казав, що у нашій історії це особлива цифра. Пройшло 360 років з дня Переяславської ради, і Україна повстала проти Москви. А коли мине стільки ж від Конотопа, я буду співати на Красній площі, бо тоді Москва вже впаде.

Пісню «Ой у лузі червона калина», де співається про те, як ми порвемо московські кайдани, разом з кобзарем виконує і його онук Михайло.

– Дякую своїм дідам, вони жили правильно, тож і діти, онуки у мене правильні, – продовжує спілкування із залою Василь Нечепа. – Гарні, співочі. Ось Михайло, коли поїхав зі мною у Конотоп, сказав, що як виросте, буде козаком, захисником Вітчизни. Буде співати і землю українську берегтиме.

У житті Шевченківського лауреата важливе місце займає не лише родина, творчість, а й чернігівська природа, яка для нього невичерпне джерело натхнення. Василь Нечепа, як справжній українець, любить усе, що росте, зеленіє, цвіте. На численних творчих зустрічах йому часто дарували саджанці різних рослин – тепер вони набираються сил у козацькому саду кобзаря. Багато дерев він передав школам.

– Легендарний Михайло Сікорський, незмінний директор знаменитого Переяславського музею, завжди мріяв, щоб вся Україна була як квітучий сад. Нехай так і буде!

Закриваючи свій творчий вечір, Василь Нечепа закликав українців об'єднуватися навколо патріотичних ідей і проектів.

– Бо ж відомо, якщо ми разом, ми непереможні, – підсумував кобзар.

Світлана ЧОРНА, Георгій ЛУК'ЯНЧУК

ТРАДИЦІЯ

АНДРІЙ ЛОПУШАНСЬКИЙ НАГОРОДИВ ЗНАВЦІВ ІВАНА ФРАНКА

У рамках Третього Світового Конгресу Бойків відбувся третій літературний конкурс імені Івана Франка. Таке творче змагання, головою журі та меценатом якого був народний депутат України Андрій Лопушанський, Всеукраїнське об'єднання "Письменники Бойківщини" провело серед своїх членів.

Лауреатами III літературного конкурсу імені І.Франка визнано члена ВО «Письменники Бойківщини» Марію Прокопець з м. Добромиля (у номінації «Поезія»). Особливо приємно було Андрієві Лопушанському вручити цій талановитій жінці диплом найвищого ступеня. Адже свого часу пані Марія у школі вчила майбутнього парламентарія, політика, всіляко допомагала на життєвій стежині.

Власне, на цій моральній особливості наголосив Андрій Лопушанський. У свою чергу лауреат премії Івана Франка зазначила, що ще в школі учень Андрій Лопушанський відзначався і знаннями, і допитливістю, і стараннями, і любов'ю до рідного Прикарпаття та України загалом.

Водночас переможцями конкурсу та найвищих його відзнак удостоєні Петро Зборовський (номінація «Фольклор» за книжку "Легенди, бувальщини та оповідки Турківщини") і уродженець Турківщини, журналіст Йосип Созанський (номінація «Публіцистика», який видав книжку "Дорога до батька"). Їм Андрій Лопушанський вручив відповідні дипломи.

З ініціативи голови ВО "Письменники Бойківщини" Любові Рудавської-Вовк уперше під час Світового Конгресу Бойків було започатковано Всеукраїнський літературний конкурс ім. І. Франка серед юнацтва. Його охоче підтримав Андрій Лопушанський, оскільки вважав, що в такий спосіб плекаємо молоді таланти, які в майбутньому можуть стати гордістю Бойківщини, Прикарпаття та держави.

Таким чином, школярам належало на вибір висвітлити три теми: "Іван Франко і сучасність", "Не зраджу рідну українську мову" і "За мир і єдність України".

Приємно вражений Андрій Лопушанський активністю молодих. Адже на конкурс надійшов двадцять один твір від школярів Львівської, Івано-Франківської, Закарпатської, Луганської та інших областей. "Якщо врахувати, що це перше таке творче змагання, – зазначив Андрій Ярославович, – то кількісний доробок юних можна вважати за неабиякий успіх конкурсу, Він показав талановиту і закохану в красне письменство мололь".

Роботи двох десятикласниць школи Лисичанська Луганської області Світлани Гранковської та Ольги Гусєвої визнані кращими. Вони вибрали і талановито висвітлили теми "Не зраджу рідну українську мову" і "За мир і єдність України". Очевидно, через військову агресію проросійських найманців ці теми для них болючі, вони побачили, де їхня Батьківщина, хто нам друг, а хто ворог.

Юним луганчанам Андрій Лопушанський вручив Дипломи лауреата дитячого конкурсу імені Івана Франка, бойка. Разом з тим дівчата повезли до Лисичанська перший том «Антології Бойківського краю». Це об'ємне, тематичне видання, до речі, побачило світ 2007 року завдяки фінансовій підтримці Андрія Ярославовича.

Третім лауреатом конкурсу стала учениця ЗСШ №1 імені Т. Шевченка м. Самбір Ірина Славич за творчу роботу "Іван Франко і сучасність". Її щиро, можна сказати, – по-батьківськи, з визначною творчою перемогою привітав і вручив нагороду Андрій Лопушанський.

Відзначення переможців та учасників конкурсу проходило у надзвичайно урочистій атмосфері. Звучав голос трембіт, лунали пісні, була музика, квіти, нагороди. Організатори зробили все можливе, щоб захід відбувся на високому рівні. До того ж ніхто з учасників – ні дорослі, ні юні не поїхав додому без пам'ятної відзнаки.

За словами голови ВО "Письменники Бойківщини" Любові Рудавської-Вовк, такий літературний конкурс імені Івана Франка серед юні проводитиметься щорічно, він стане традиційним. Таку ідею, думку підтримав Андрій Лопушанський.

Микола СЕНЕЙКО

На світлині: народний депутат України Андрій Лопушанський нагороджує поетесу Марію Прокопець з Добромиля Старосамбірського району Дипломом лауреата літературного конкурсу імені Івана Франка. Фото автора.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

ЦЕ – ПАТРІОТИЗМ?

Патріотичний захід під прикриттям жовто-блакитних знамен перетворюється на показуху, коли спроба сповідування постулатів національної української ідеї набуває форми і змісту шоу.

Це шароварщина. Коли ідейні, нібито і патріотичні, переконання доводяться до аудиторії у спосіб надривних криків, помережених декларативними гаслами і у супроводі биття самого себе у груди, – це шароварщина.

Коли розмови про патріотизм ведуться напідпитку на лавочці біля будинку, під акомпанемент лузання насіння, скидання лушпиння під ноги і з перемиванням кісточок усім, хто в даний доленосний момент не на лавочці, – це шароварщина.

«Ми тобі люстрацію влаштуємо через сміттєвий контейнер! Ми – представники громади, простих людей, власне ми і є народ!» Вуличний революційний самосуд за ширмою патріотичних закликів викривального характеру… Революційна доцільність при повному запереченні необхідності будь-яких юридичних аспектів дійства. А хто волає найгучніше – той найправильніший, найідейніший, найпатріотичніший. Чи не у такий спосіб, щоправда, з діаметрально протилежним ідеологічним підгрунтям, з'явилися сьогоднішні Захарченки, Аксьонови, Плотницькі і їхні напівкримінальні поплічники?

Не оминула своїм вірусом шароварщина і Старосамбірщину. Більше року тому, на хвилі Майдану, як гриби після дощу, розмножилися ура-патріоти. Коли уважно придивитися до персон, претензійно представляючих усякі там народні контролі (бачите, контролювати в усі часи охочих завжди було надмірно багато, і ми з читачем чітко розуміємо, чому саме), то з'ясується, що це лідери непатріотичних самопроголошених містечкових громадських організацій. Вони – переважно із числа життєвих невдах, не витребуваних суспільством осіб, які не спромоглися свого часу знайти себе в житті, так би мовити, відбутися як особистості, вічно на всіх і все ображені, переконані, що їх недооцінюють. Вони самовпевнені у своїх нібито непересічних здібностях, а значить, у своїй винятковій потрібності бути корисними. Їхні амбіції на початку 2014-го кипіли через край, їм хотілося усіх скинути і побудувати нове життя, в якому маргінали і невдахи займуть крісла перших осіб, хотілося стати владою: керувати, розпоряджатися, впливати, вирішувати стало б їхньою функцією. Їхня справжня мета – здобути владу. Владу не для дійсного творення проєвропейських основ життя українців, а владу заради влади…

Знають у Старому Самборі усіх їх в обличчя. Для прикладу одне із цих облич (яке, до речі, безапеляційно претендує на істину в останній інстанції) – такий собі відважний воїн у боротьбі із жіночими колективами чи то міської ради, чи то іншої установи чи організації, борець із сміттєзбірними майданчиками. Але, дивно, обладунки цього воїна вмить розсипаються на порозі медкомісії військомату, з'являються вагомі причини стати «списаним» за станом здоров'я, а значить, не бути відправленим в АТО. Він ніде не працює, протягом тривалого часу є безробітним. Не мирячись із власною малозначущістю, він якось таємно від міської громади створює таку собі громадську організацію, з винятково контролюючими функціями. От тепер він у ділі. От тепер про нього будуть не лише говорити, але навіть і писати в пресі. При цьому, звичайно ж, не завадить якнайбільше революційної патетики, галасу на тему правдолюбства, вигаданих викривальних походів на владу і таке інше.

Не може ж, зрештою, революція відбуватися без них. Але їхніх псевдо патріотичних потуг бути ближчими до революції вистачило хіба що на пару місяців: кудись розбіглася масовка, частенько зібрана із родичів і жителів інших населених пунктів. Он як! Хіба це не шароварщина? Один із таких новоспечених народних контролерів увірвався якось у сесійну залу міської ради, продемонстрував далеко не кращі приклади виховання. І що, він і має стати носієм нового життя, того, що ближче до Європи? Інший народний контролер не спромігся зв'язати в нормальне, зрозуміле для слухачів, речення з обривків революційних фраз. І цей також має бути нашим новим провідником до європейського майбутнього? Шароварщина…

Цим патріотам, з діагнозом «невиліковний псевдопатріотизм» твердо і незмінно у часові протистоять справжні українці із залізною волею, вірні поборники національної української ідеї, котрі чітко і усвідомлено знають, що Україна у нас одна, що українці – велика європейська нація і що лише незалежна Україна розквітне, стане могутньою, економічно сильною, демократичною державою. Що ворог наш – це Кремль. Його слід зборoти. Але сьогодні – не патріотичними гаслами, а зі зброєю в руках. Не в Старому Самборі, а на Сході України. Там вирішується доля держави. В авангарді національно-патріотичних сил України був, є і буде Конгрес Українських Націоналістів, для якого поняття нація і держава – не порожній звук, а зміст їхньої боротьби за незалежність і соборність України.

Не шароварщиною, а конкретними ділами заради України треба себе позиціонувати!

Марія ЦАП,
м. Старий Самбір

МИ СТАЛИ ВОЛІ НА СТОРОЖІ

ПОДІЇ І ЛЮДСЬКІ ДОЛІ

СТЕФАНІЯ ДМИТРІВНА ЛЕСИК

Українці Долішньої Посади особливо не виділялися національною свідомістю, все ж дух національно-визвольної боротьби не оминув і цю старосамбірську вулицю сільського типу. Про одну посадську родину й піде мова у цьому нарисі, особливо про долю одної жінки, та власне не жінки, а дівчини, бо трагічна доля не дозволила їй стати жінкою.

На Долішній Посаді проживав Дмитро Григорович Лесик – 1890 року народження. Це голова звичайної сільської родини, що заробляла працею рук у сільському господарстві на прожиток своєї сім'ї. У родині Лесиків було п'ятеро дітей: Михайло – 1921 року народження, Дмитро – 1924 року, Стефанія – 1927, Микола 1930, та Марія – 1935 року. Батько родини політичними проблемами особливо не переймався, хоч усвідомлював себе українцем. А от діти Дмитра Лесика не були байдужими до своєї долі і долі свого народу. Один з синів Лесика Дмитро загинув від куль енкаведистів в УПА, найстарший Михайло за зв'язок з націоналістичним підпіллям був засуджений комуністичним режимом на 25 років каторги. Активно включилася в процес національно-визвольної боротьби і середуща дочка Лесика Стефанія, саме про долю якої піде мова в цьому нарисі.

Як уже згадувалося вище, Стефа Лесик народилася в 1927 році. Закінчила Старосамбірську семирічну школу. Під впливом старших братів, які були пов'язані з визвольним рухом, Стефа також почала активно допомагати нашим повстанцям. Хоча не брала безпосередньої участі у збройній боротьбі, але багато допомагала повстанцям як зв'язкова.

У 1945 році більшовики почали запроваджувати на нашому терені свої порядки, на кшталт тих, які уже діяли в Радянській Україні. Майже всі керівні посади в місцевій адміністрації і на підприємствах позаймали прислані люди зі Сходу, але середню і, особливо, нижню нішу у виконавчих і виробничих структурах заповняли місцеві люди. Стефа влаштувалася на роботу ревізором у торгову мережу Старого Самбора, у так зване Споживче товариство. Ця робота давала можливість Стефі щоденно перебувати в Старому Самборі, відвідувати різні місця, спілкуватися з різними людьми, не викликаючи до себе підозри. Нашим повстанцям доступ до районного центру, нашпигованого військами НКВД, був затруднений, а часто і неможливий, тому вся інформація про те, що діялося в Старому Самборі, доходила до повстанців саме від інформаторів. Однією з них була Стефа Лесик.

У той час вона була в такому стані, коли молоді дівчата якраз досягають своєї природної довершеності – це щось подібне як весняна пора року на початку травня, коли навколо все зеленіє, природа буяє різнокольоровими барвами квітів, навколо стільки приємного запаху, сонячного світла і природної краси. Це чи не єдина пора року, коли людина ніби зливається з навколишнім світом, відчуває себе сином чи дочкою цього прекрасного витвору Творця земної природи і життя. Не дивлячись на всякі негаразди, в такий неспокійний час молоді люди намагаються насолоджуватися своїм розквітлим життям і... коханням.

Стефа Лесик була тендітною дівчиною, досить привабливої зовнішності. На неї почали заглядатися молоді хлопці. За Стефою почав упадати один ще зовсім юний хлопець з тої ж Посади Прослав Л. Проте Стефа не була схильна до близької дружби з цим Л., і це почало його гнітити. Слід відмітити, що молодих посадських хлопців Ярослава Л. і Миколу Кутельмаха москалі ще в 1945 році влаштували на якусь роботу в НКВД, а пізніше їм видали ще й зброю як істребкам. Місцеві повстанці на їхню істребкову діяльність вороже не реагували, бо добре знали цих хлопців, тим більше, що обидва ретельно передавали через знайомих дівчат відомості повстанцям, особливо Дмитру Лесику та Мирону Волосянському про те, що діється в НКВД. а також давали знати, коли енкаведисти збиралися в похід на облави. Часто ці відомості повстанцям передавала сама Стефа Лесик.

Був початок 1946 року. Стефа Лесик зібрала для повстанців інформацію про те, де в Старому Самборі розташовані війська червонопогонників, скільки їх і яку зброю бачили у військових, коли вони виходили в похід на облави, а також Стефа записала весь командний склад Старосамбірського НКВД. З цим списком, який заховала у себе на грудях, Стефа у передвечірній час вирушила з Посади до Страшевич, щоб передати його повстанцям у домовленому місці. Це було 3 лютого 1946 року. У той час снігу було мало, так що дорога до Страшевич була відносно доброю для проїзду, тому Стефа поїхала туди на велосипеді. Між Долішньою Посадою і селом Созань, при дорозі до Страшевич, розташоване військове містечко, де у той час стояла військова частина так званого робочого батальйону.

Коли Стефа проїжджала дорогою повз цю військову частину, несподівано на дорозі її обігнала військова машина з енкаведистами. Машина обігнала Стефу і зупинилася неподалік. З кабіни машини вийшов офіцер і зупинив Стефу, здалеку звертаючись до неї, що хоче щось запитати. Нічого не підозріваючи, Стефа зійшла з велосипеда, до неї наблизився офіцер-енкаведист, за ним поволі рушила заднім ходом машина і раптом за його жестом з машини зіскочили кілька енкаведистів, накинули на Стефу плащпалатку і скрутили їй руки. Все це трапилося несподівано для Стефи, так що папери, які були у неї на грудях, вона не змогла знищити. Цією ж машиною москалі відвезли Стефу до Старого Самбора у відділення НКВД. Там Стефу ретельно обшукали і знайшли у неї записки, які вона везла повстанцям. А далі – допити з жорстоком катуванням. Стефа Лесик в цій катівні зазнала стільки жорстоких катувань, що навіть неможливо повірити скільки може знести і витерпіти людина, тим більше тендітна дівчина всього на дев'ятнадцятому році життя. А причиною жахливих катувань було те, що офіцери-енкаведисти знайшли у списку, який був у Стефи, свої прізвища, і це особливо збісило одного з них.

Уже після першого допиту, коли Стефа трохи опам'яталася від жорстоких побоїв і страху, вона дійшла висновку, що енкаведисти спеціально виїхали машиною за нею. Але як вони могли дізнатися, що саме в цей день і приблизно в гой час вона понесе інформацію в Страшевичі? Та все дуже скоро з'ясувалося.

Як уже згадувалося вище, молодий хлопець з Посади Ярослав Л. був небайдужий до Стефи, але не отримав від неї взаємності. Як свідчать окремі люди старшого покоління, Стефа у той час дружила з хлопцем зі Страшевич, до того ж, здається, з повстанцем. Подібно, що у той нещасливий для Стефи день вона наміривлася передати інформацію для повстанців саме через цього хлопця. А Ярослав Л. вирішив помститися Стефі за її ігнорування його почуттів, тому не придумав нічого мудрішого, як видати Стефу енкаведистам. Можливо для зради у Л. були інші причини – сьогодні це важко достеменно дослідити, але те, що однією з причин зради дівчини, яку він покохав, була ревність, свідчить той факт, що на очній ставці в Старосамбірському НКВД він заявив про це Стефі відкрито.

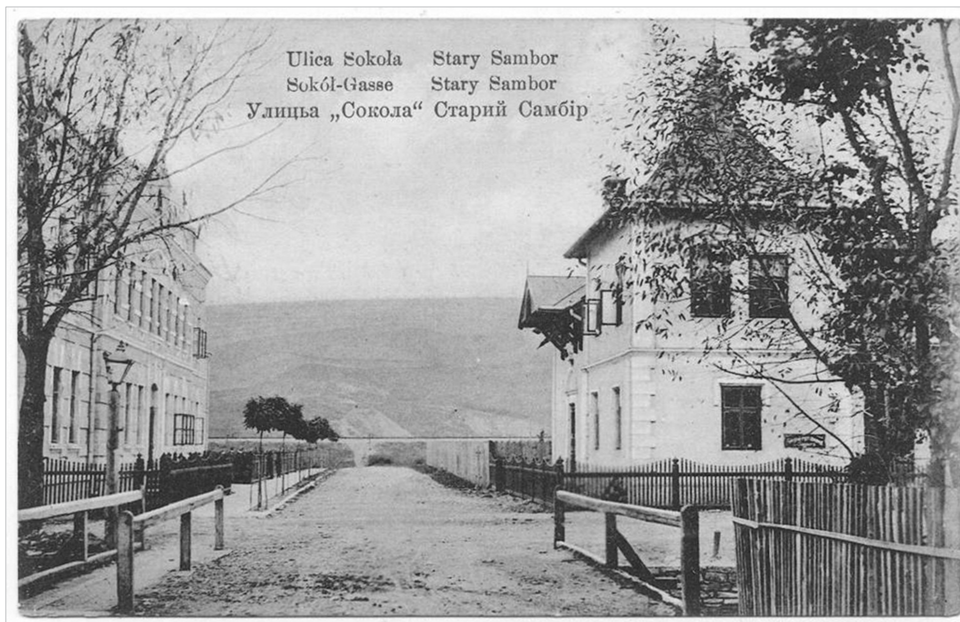
На другий день, тобто 4 лютого 1946 року, енкаведисти арештували маму Стефи (хто був дома з дорослих), а заодно і Миколу Кутельмаха, що разом з Ярославом Л. був істребком і котрий також передавав Стефі інформацію для повстанців. Тут уже, як говориться, потяглася ниточка. Коли Л. видав енкаведистам Стефу, то пізніше досвідчені слідчі зуміли "витягти" з нього все, що він знав. Енкаведисти арештованих людей тримали в пивницях під приміщенням НКВД, а так як арештантів у той час не бракувало, то їм не вистачало окремих ізольованих пивниць для арештантів, тому майже весь час їх тримали в цих темних камерах по кілька осіб. Стефа зустрічалася з мамою в Старосамбірському НКВД, щоправда, сумнівно щоб їх певний час тримали в одній камері, можливо вони зустрічалися під час допиту, але як би там не було, все ж Стефа сповістила мамі, що видав її Славко Л. За збігом обставин, а може і з нережиття за близькими рідними, померла бабця Стефи – мама Стефиної матері. Начальником Старосамбірського НКВД в той час був якийсь Вольський. У нього був син Женя, як його називали, і цей Женя знав Стефу. Коли мамі Стефи сповістили про смерть матері, то вона просила, щоб її відпустили хоча б на похорон матері.

І власне при сприянні цього молодика Жені маму Стефи звільнили з-під арешту, щоб похоронити свою матір. Тоді ж мати принесла додому закривавлений одяг Стефи і розповіла дома про зраду Ярослава Л. Тут слід ширше описати про те, що доводилося зносити нашим людям під час слідства в енкаведистських катівнях.

У січні 1946 року більшовицькі прикордонники викрили в Стрільбичах криївку, в якій скривався повстанець. Здаватися повстанець відмовився, убив одного нападника, а сам покінчив з життям, щоб не потрапити живим до рук ворогів. Наслідки такої події не забарилися: хата пішла з димом, а господиню, уже немолоду жінку, арештували і як зі всіх арештованих тривалий час вибивали зізнання в злочинах проти радянської влади і свого народу. Прізвище цієї стрільбицької жінки – Марта Гащишин. Після арешту цю жінку енкаведисти "поселили" на тривалий час в одну з пивниць своєї катівні. Так трапилося, що кілька днів Марта Гащишин перебувала в одній невеличкій підвальній камері одна. І тут одного пізнього вечора над цією пивницею почувся гуркіт, двері відчинилися і по сходах до пивниці, мов лантух, скотилося тіло людини. У цій камері було маленьке заґратоване віконце, через яке до пивниці пробивалося тьмяне світло з вулиці. Людина, яка тривалий час перебуває в темному приміщенні, звикає до темряви. Так було і з Мартою Гащишин.

Вона швидко зорієнтувалася, що до неї в камеру скинули жінку, а не чоловіка. Жінка не подавала ознак життя. Коли Марта наблизилася до неї, то помітила, що то молода дівчина. Вона не була мертвою, але її не вдавалося привести до свідомості. Через деякий час Марта Гащишин з жахом помітила, що під дівчиною розпливається калюжа крові. Це особливо було помітно по окривавленій сорочці дівчини. Не важко було і найти місце кровотечі – кров спливала з жіночого лона дівчини. Зовсім не орієнтуючись у медичних справах, все ж Марта з чисто людського співчуття намагалася допомогти дівчині. Але що вона могла вдіяти в ізольованій від світу пивниці? На стукіт у двері і прохання покликати лікаря, бо дівчина спливає кров'ю, десь зверху почулося: "молчі, сука, пусть подихаєт бандітка". Не маючи й найменшого поняття що діяти, Марта лише порвала сорочку Стефи і прикладала до місця кровотечі, потому в хід пішла й своя сорочка. Це мало допомагало, тільки вимазалася кров'ю мов різник. Все ж дівчина у ту ніч не померла, а серед ночі вона опритомніла. Встати на ноги дівчина не могла, тільки Марта перетягла її на сухіше місце з калюжі крові. На щастя, кровотеча з часом припинилася – молодий організм дівчини виявився сильнішим над подихом смерті, крім того, припиненню кровотечі в деякій мірі сприяв холод, бо не забуваймо, що це було взимку, а для арештантів ніхто пивницю не опалював. До ранку жінка з дівчиною найшли спільну мову. Дізнавшись, що Марта Гащишин арештована за те, що скривала повстанця і про все інше, дівчина розповіла Марті, що вона Стефа Лесик з Долішної Посади і що її несподівано арештували енкаведисти коло Созані, а катує її особливо жорстоко один слідчий за те, що у неї під час арешту вилучили папери зі списком, в якому було і його прізвище. Він вважав, що цей список був складений з тих осіб, над якими повстанцям рекомендувалося вчинити терористичну розправу. Ще Стефа розповіла, що найчастіше допити вів з жорстоким катуванням один енкаведист, котрий був при її арешті коло Созані.

Як свідчать люди старшого покоління з Посади, зокрема Петро Лесик та Михайлина Кутельмах, Стефу арештували офіцери-енкаведисти Вольський і Гусаков. Хто з них так жахливо катував молоду дівчину? Проаналізувавши свідчення політв'язнів з багатьох сіл Старосамбірщини, яким пощастило вижити в концтаборах комуністичного режиму, неважко здогадатися, що це найвірогідніше був Гусаков. Його прізвище називають багато політв'язнів, особливо жінки, як такого, що запам'ятався як жорстокий садист, що катував людей з особливою жорстокістю. Здавалося, що катування і муки його жертв приносять цьому нелюду якусь насолоду. Він ще мав звичку під час слідства чіплятися до молодих дівчат з любовними домаганнями, а після відмови позвірячому їх катував.

м. Старий Самбір. Листівка 1888 р. www.delcampe.net

Але що трапилося з Стефою, чому її так жорстоко скатували, практично її скинули в пивницю вмирати? Якщо Стефу катував Гусаков, в чому мало сумнівів, то цей тип низького росту, який зовнішнім видом трохи змахував на азіата монголоїдної раси, за всяку ціну заповзявся вибити з Стефи зізнання кому і з якою метою вона несла інформацію в Страшевичі. Зустрівши тверду непоступливість тендітної дівчини, що навідріз відмовилася сказати правду, цей садист взявся чинити жорстокі тортури: бив кулаками в лице і живіт, копав повалену на підлогу дівчину ногами, рвав волосся, крутив підборіддя якоюсь шматою – не досяг мети. У той час газового опалення не було, а палили в печах на тепло дровами. Коли цей садист вів допит Стефі, хтось з підсобних робітників вніс до кімнати дрова на ранок, які були поскладані біля печі. І от. озвірівши від свого безсилля зламати волю Стефи, цей звір в людській подобі жорстоко побив Стефу, а, накінець, вхопив до рук поліно-кругляк і встромив у лоно дівчини. Покрутивши ним в тілі дівчини він розпорядився черговим солдатам вкинути Стефу до пивниці вмирати. Та Стефа вижила, але уже стала калікою на все життя. Хірургічне втручання досвідченого лікаря напевно частково відновило би здоров'я дівчини, але стати жінкою, а вірніше – матір'ю, того найблагороднішого призначення жінки, цей азіатський бузувір позбавив Стефу навіки.

Невдовзі Марту Гащишин відправили на слідство в Дрогобич, загубилися й сліди Стефи. А в травні 1946 року доля знову звела Марту з Стефою, уже в Дрогобичі. В обласному центрі, яким тоді був Дрогобич, комуністичний військовий трибунал виносив вироки підсудним. Через деякий час, після винесення вироку, людей зганяли у великій кількості до гурту, їх пізніше сортували, немов худобу, перед відправленням в місця ув'язнення в різні кінці "необ'ятної родіни". Отже, на так званому пересильному пункті в Дрогобицьких Бригідках Марта Гащишин знову зустрілася зі Стефою Лесик. Але не Марта найшла Стефу, а Стефа – Марту. Жінку зі Стрільбич також не оминули побої під час слідства, але те, що більшовицькі кати вчинили з Стефою – неможливо описати. Марта Гащишин впізнала Стефу тільки по голосу, а згодом упевнилася в розмові з нею, що це та сама дівчина, яка колись разом з нею певний час перебувала в пивниці Старосамбірського НКВД. З гарної дівчини залишилася лише бліда тінь: перед нею стояло навдивовиж худеньке дівчатко з блідим, як крейда, лицем, посинілими і потрісканими губами (напевно від горячки), з темними підковами під запалими очами. "Що з тобою, Стефко" – спитала Марта. "Та от, жду кінця своєї муки, бо здоров'я мені відняли ще на допитах в Старому Самборі".

В Дрогобичі Стефа Лесик розповіла Марті що і там над нею знущалися. Зрозумівши в якому тяжкому фізичному стані дівчина і переконавшись, що морально її уже не зломити, в Дрогобичі взялися за іншу провокацію. До Стефи підіслали якогось типа, який почав упадати коло дівчини, підлещуючись до неї, що вона так жорстоко потерпіла від якогось катюги. Він відрекомендував себе Стефі лікарем, який береться виліковати її, а після одужання він обіцяє одружитися з нею, бо вона гарна дівчина і подобається йому, але для цього треба про все щиросердечно розповісти на слідстві і її відпустять на волю, бо інакше він не зможе їй допомогти. У відповідь Стефа сказала провокатору, що їй уже ніхто не допоможе на цьому світі, а зрадницею вона не стане і плюнула йому в лице. У відповідь отримала кілька ударів в лице і почула грубий матюк на російській мові. Після такого вчинку цього "благодійника" хіба ще можна було сумніватися в тому, хто був перед дівчиною? Але крім цього інциденту Стефу в Дрогобичі більше не катували. Марті Гащишин присудили 10 років і відправили відбувати термін в Казахстан. Стефу засудили на триваліший термін, але з плином часу свідок забула на який саме, подібно, що на 15 або й на 25 років.

Яка подальша доля Стефи Лесик? Достеменно це одному Богу відомо. В грудні 1946 року родина Стефи отримала лист від якоїсь росіянки з Норильська, бо був написаний на російській мові, що Стефа померла в концтаборі у Норильську. От і все, що в даний час знає родина про Стефу.

Незавидна доля і родини Стефи. Брат Дмитро загинув у лавах УПА. Найстарший брат Михайло працював у Старому Самборі на залізниці, але був також тісно пов'язаний з визвольним рухом. Кимось виданий більшовикам був арештований вкінці 1947 року і засуджений на 25 років за "ізмєну родіні" і розголошення державної таємниці. Покарання відбував у Джезказгані, що в Казахстані. А батьків Лесиків з молодшими дітьми Миколою і Марією вкінці 1947 року вивезли на Урал у місто Копєйськ. Вижили всі і в 1957 році повернулися додому. Але додому тільки відносно, бо власне їхнього дому уже не було – його розібрали по вказівці місцевої влади після їхнього виселення. Проживали у сусідів, поки не спромоглися на своє житло.

Досліджуючи коротку тернисту життєву дорогу Стефи Лесик, задаєш собі запитання: чому така трагічна доля нашого народу? А є на це, напевно, дві найвагоміші причини. Перша – відсутність своєї Національної Незалежної Держави, а протягом тисячолітньої історії маємо поблизу таких сусідів, які постійно роздирають нашу Батьківщину на шматки. А друга – не маємо своєї держави, бо не було і нема, на превеликий жаль, єдності серед нашого народу. Багато серед наших людей ще такого несвідомого бур'яну як цей Славко Л., або ще страшніших запроданців, як Мирон Шемердяк і йому подібні, що продавали своїх ближніх чужинцям. Та все-таки чужинці не змогли зламати національний дух українського народу, в першу чергу через те, що є ще серед нас і такі особистості сильні духом, якою була молода дівчина з Посади – Стефа Лесик. Неймовірно, але правда є правдою: як таке молоде тендітне дівчатко зуміло перенести такі жорстокі катування, витримати всі тортури і не зламатися? Та ж навіть не кожен фізично міцний чоловік міг витримати катування більшовицьких садистів!

Стефа Лесик, немов розквітла квітка троянди, яку несподівано обпік мороз, зів'яла і передчасно відійшла з цього прекрасного і водночас жорстокого світу у світ країщий, де уже нема ні фізичної муки, ні наруги над людськими душевними почуттями. Жорстокий ворог зламав фізично цю молоду дівчину, та не зміг зламати силу її духу. Ні, не зламав душу Стефи Лесик, бо вона у неї безсмертна!

Похована Стефа десь у вічній мерзлоті азіатської Півночі, і тільки її душа, можливо, і в сьогоднішній час прагне прилинути з безмежного космічного простору до рідних Дністрових порогів.

Свідчення: Микола Лесик, Петро Лесик, Михайлина Кутельмах (м.Старий Самбір), Марта Гащишин (с.Стрільбичі).

Адам ГАЩИШИН

 ПРОБЛЕМИ РЕГІОНУ

ГОЛОС НАРОДУ

Нещодавно громадський активіст із с. Биличі Старосамбірського району Орест Яцишин, студент Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (відділення філософії) в рамках проведення науково-практичних занять провів опитування жителів Старосамбірщини, опираючись на базові соціально-економічні моменти повсякденного життя горян. Подаємо короткий витяг із почутого.

ІНФРАСТРУКТУРА.

Олена Шмигельська, с. Скелівка: У нас дуже погана дорога. Давно обіцяють її відремонтувати, але обмежуються проведенням хіба що ямкового ремонту. Це дорога загальнодержавного значення «Нижанковичі-Чернівці». Нею їдуть до нас гості з-за кордону, ми – до них. У іноземців складається відповідне враження про владу. Прикро казати, але 25-кілометровий відрізок цієї дороги від м. Хирова до м. Самбора пасажирська маршрутка долає цілу годину.

Петро Підганяк, смт. Нижанковичі: Добрий десяток років влада годує людей обіцянками про облаштування переходу «Нижанковичі-Мальговичі». Але поки що вона бавить нас усілякими концертами, а місцеві політики безпосередньо напередодні виборів раптово активізуються. Так було в часи В.Горбового, так є тепер, за керівництва районною радою О.Бонка. А тому складається стійке враження, що так буде і надалі. Те ж саме стосується і так званих Днів добросусідства, на які витрачаються чималі, нехай і спонсорські, кошти, які з більшою ефективністю можна би було спрямувати на реалізацію місцевих соціальних проектів. Поточного року проведення Днів добросусідства перенесено у Турківський район, позаяк влада зрозуміла, що продовжувати дурити далі тих же нижанківчан не можна. Треба щось робити. Питання – що саме і коли?

ПРИРОДНІ РЕСУРСИ.

Василь Павлик, с. Велика Лінина: Питання вирубки лісу тут, у нас, на Прикарпатті – уже давно на порядку денному в плані свого вирішення. Після Революції Гідності, коли звичайні люди усвідомили свою вирішальну роль і почали радикально протистояти лісовим злодіям, у нашому селі і сьогодні можна нарахувати до двадцяти підпільних пилорам. Звісно, що роботи нині нема, і добра частина чоловіків подалася на закордонні заробітки. Решта ж моїх односельчан, як це не гірко і прикро, краде ліс. Не вірю, що наш сільський голова, котрий добре знає кожного в селі, при цьому не знає, кому саме належать незаконні пилорами. Звичайно ж, знає, але закриває на те очі, вдає, ніби усе тут добре і проблеми не існує. Отже, виходить, що своїм авторитетом у нашому селі, так би мовити, кришує злодіїв, котрі знищують унікальну карпатську природу.

Ростислав Товариницький, с. Торгановичі: У мене – двоє дітей-школярів. Влітку, під час канікул, вони багато часу проводять на свіжому повітрі, ходять по ягоди і гриби до лісу, а коли спекотно – купатися на Дністер, за пару кілометрів від села. Проте, останнім часом дедалі важче стає дістатися річки, адже місцевий гравійний кар'єр наробив багато лиха: спецтехніка понищила береги. Та й вода в річці постійно каламутна. Одного разу я офіційно, звернениям, поцікавився в облводгоспі інформацією про територіальні і господарські межі діяльності цього кар'єру. Як виявилося, зловживання тут – більш, ніж кричущі. Та коли я вдруге звернувся до облводгоспу про порушення при видобуванні гравію, причому в реальних територіальних межах, чи не удесятеро більших за офіційно дозволені, мені дали знати, що ціна питання тут надто висока, а багаторічний директор кар'єру, він же – депутат Старосамбірської районної ради Я. Француз – людина дуже впливова і серйозна, щоби зачіпатися з ним.

ПОЛІТИКА.

Іван Гаківник, с. Соляноватка: Безкінечні вибори таки дуже набридли: вибираємо, вибираємо, а толку з того ніякого. Онде люди кажуть, що до Львівської обласної ради йде Михайло Гичка, цього разу – від блоку Петра Порошенка. Знаю Михайла з дитячих років. Народився він, виріс і виховувався у свідомій українській сім'ї патріотів. Гарно в школі навчався, став висококваліфікованим медиком. У даний час керує чи не найбільшою в нашій області лікарнею. А от в політиці я його не розумію. То він є в Партії промисловців і підприємців, то в «УДАРі», а то вже нині – в БПП. А те, як він поводився під час Революції Гідності, сильно дивує: до села ні разу не приїхав, не виступив із підтримкою майданівців, не висловив публічно своєї громадянської позиції, не затаврував ставленика Януковича у Старосамбірському районі В. Цегенька, колишнього голову РДА. Також Гичка зайняв пасивну, вичікувальну позицію, коли обласна рада хотіла відправити у відставку одіозних Костюка і Сала (колишні голови Львівської ОДА, регіонали) – або не з'являвся на ті сесії цей обласний депутат, або ж демонстративно не голосував. Ганьба! Мені соромно за мого односельця.

Андрій Іваницький, с. Стара Ропа: Хочу сказати про наших районних депутатів, про нашу Старосамбірську районну раду. Часто слідкую за перебігом їхніх сесій, оскільки очільником цієї ради є мій земляк Орест Бонк. Я за нього щиро вболіваю. Думаю собі, що якщо наші райці, яких усього 88, не можуть між собою домовитися, то як можна порозумітися депутатам Верховної Ради, котрих аж 450? Вважаю ганьбою те, як проходять ці сесії. Адже коли на порядку денному – десятки актуальних соціально-економічних питань, у сесійній залі ледь-ледь набирається кворум народних представників, який протримується хіба що до перерви, після якої депутати, мов ті щурі, розбігаються – кожен у своїх справах.

ВИБОРИ.

Леся Женчак, м. Хирів: Мене дивує, як перед кожними черговими місцевими виборами, з'являються нові партії. У 2002 році це була партія «ЕКО + 25%», яка проіснувала дуже мало і одразу ж після виборів кудись зникла. У 2006 році з'явилась «ПОРА», яка використовувала популярний бренд Помаранчевої революції – аби тільки увійти у владу. У 2010 році – «За Україну!», Християнсько-Республіканська партія і інші. Тепер також нічого на цей рахунок не змінилося: з'явилися звідкись «Народний Контроль», «УКРОП», «Воля». Прекрасно знаю керівників цієї політсили, оскільки вони є жителями м. Хирів. Багато у чому поділяю їхні погляди. Пам'ятаю їхній запал після Революції Гідності та ентузіазм у волонтерстві для АТО. Питання тільки ось у чому: потрапивши у владу, тобто, ставши мерами, депутатами, чи будуть ці люди на своєму місці, чи зможуть вони продовжувати свою діяльність, ставши частиною системи, проти якої вони ж боролися?

Мирослав Петрів, м. Старий Самбір: Мені особисто набридло рік у рік бачити, як люди, котрих я дуже добре знаю, намагаються бавитися в політику. Наше місто потребує твердої господарської руки, без політиканства, без інтриг. Вважаю, що не варто вестися на лозунги і критику по відношенню до теперішнього керівництва Старого Самбора. Адже за такими порожніми балачками нема підґрунтя, є лише намагання прикрити свою галасливість популізмом на соціальні теми, – це є примітивний політичний трюк. Для старосамбірчан, які є справжніми українцями, єдиною ідеологією є українська національна ідея. Тільки національна ідея може бути рушійною, мобілізуючою силою, яка здатна зберегти державу, а у поєднанні із високопрофесійною управлінською діяльністю наша українська справа зможе дати бажаний і довгоочікуваний результат.

 ДОБРИЙ ПОЧИН

«ЖИВА» ГАЗЕТА – ВОЇНАМ АТО

Нелегкий час. На сході України – бої. І хоч тут, поряд з нами, на Сколівщині, не рвуться снаряди, не стріляють «градами», не гинуть люди, ми її, ту кровопролитну війну, добре відчуваємо. Бачимо материнські страждання і сльози, каліцтва, переживаємо болючі втрати… Наші сини і доньки, брати і сестри, батьки і матері зі зброєю в руках на сході України захищають незалежність держави. Весь народ піднявся на боротьбу. Тут, в умовах миру, гідно працюють волонтерські організації. Морально і духовно підтримують українських захисників Вітчизни навіть школярі і дошкільнята.

Нещодавно до нашої редакції завітав волонтер зі Славського Ігор Ферин. Розповів, що везе на схід України гуманітарну допомогу. Запропонував випустити для українських бійців спеціальну газету. Редактор Іванна Русин підтримала його і виступила з ініціативою організувати так звані «живі» номери часопису. Її підтримав волонтер, працівники редакції та освітяни м.Сколе.

І от газета готова. Перші сторінки були видруковані в редакції часопису (комп'ютерний набір і верстка – Валерій Вербін, макет – Іванна Русин). Тут світлина і опис урочистостей в День Незалежності з нагоди відзначення нагородами «За заслуги» та «За службу державі» 74 учасників бойових дій на сході України – мешканців Сколівщини, які були організовані Спілкою ветеранів АТО Сколівщини за подання районної влади. Всі наступні сторінки – це робота учнів та дошкільнят загальноосвітніх, позашкільних та дошкільних навчальних закладів м.Сколе. Діти своїми малюнками, віршами, побажаннями довели, що мають в серці Україну, що шанують її захисників, які зі зброєю в руках відстоюють для нас мир і спокій. До слова, Сколівська академічна гімназія (директор Марія Бальо) підготувала оригінальну сторінку з численними телеграмами бійцям, розмістивши свої побажання на пелюстках різнокольорової квітки.

Гарні, оригінальні, змістовні газетні сторінки представили Сколівська ЗОШ І-ІІІ ст. (директор Олександра Дмитрух), Сколівська ЗОШ І ст. (директор Надія Винницька), Сколівський будинок дитячої та юнацької творчості (директор Роксолана Британ), ДНЗ «Дударик» м.Сколе (завідувач Галина Лесько), ДНЗ «Барвінок» м.Сколе (завідувач Галина Воробйова), ДНЗ «Малятко» м.Сколе (завідувач Дана Ушневич). Кожна сторінка – яскрава, змістовна. Кожен рядок, малюнок – виважений, написаний серцем, розумом, уявою, фантазією і душею дітей. Тут відображено їхню любов до Батьківщини, турботу і хвилювання за воїнів АТО, щирі побажання їм якнайшвидше здобути мир і живими повернутися додому.

Минулого понеділка ми отримали повідомлення від волонтера Ігоря Ферина, який разом з волонтерською допомогою відвозив на схід України спецгазети, які готувала редакція «Бойківської думки» та діти Сколього:

«Доброго дня, шановна редакціє, і всі, хто долучився до випуску «живої» газети. Повідомляю, що спецвипуск вашого оригінального видання вже читають і розглядають у бойових підрозділах в зоні АТО на сході нашої держави, зокрема, в госпіталі Нацгвардії у Артемівську, де служать наші земляки Андрій Ткачик (з Тухлі); у Станиці Луганській, в Луганському прикордонному загоні, в якому несе службу славчанин Святослав Станович; та в одному з підрозділів 24-ї механізованої бригади, що стоїть на позиціях в районі Попасної, в якому несе службу Михайло Хрипта зі Славська.

Особливо зворушливим є той факт, що під час цієї поїздки Михайлу Хрипті в зону бойових дій привезено прапор смт.Славське. Доставив його боєць цієї ж механізованої бригади, славчанин Ігор Кеник, який повертався з нами після відпустки на місце несення служби в район села Кримське. Військові щиро дякують редакції газети «Бойківська думка» та школярам і дошкільнятам м.Сколе за такий приємний та несподіваний подарунок. Вони зауважують, що, коли ти далеко від рідної домівки та ще й на війні, такі послання є надто дорогі.»

Ці веселкові живі газети, які сколівчани передали в зону АТО, свідчать про їхній патріотизм, любов до України. Це, як виконання Божої заповіді: «Шануй батька й матір своїх». У розумінні юних: «Вітчизна – це духовна матір». Ці слова якраз і стали лейтмотивом спецвипуску «Бойківської думки», адже матір – це найсвятіше, і її треба захищати. Дитячі щирі побажання піднімають дух українським воїнам. У багатьох із них – звернення до Бога: «Нехай Господь подарує мир Україні!», «Нехай заступить нас своєю Покровою Пречиста Діва Марія». Школярі акцентують увагу на тому, що «з нами Бог і ми переможемо».

В дитячих газетах, намальованих і написаних власними руками, – дар Божий, творчість, що несе потужний заряд патріотизму захисникам української землі. Це переконлива щирість дітей, неоціненна палітра життєдайності і віри у мирне майбутнє України.

Якщо так сильно хочуть миру діти, якщо так мужньо захищають його українські воїни, значить, він буде на нашій землі. Ми не хочемо чужого, боремося за своє. Все робиться і діється під знаком добра. Значить, переможемо! Кожне число спецгазети для АТОвців має своє патріотичне звучання, а всі разом складають невеличку книжечку – частинку літопису нашої землі.

Шановні земляки! В країні війна. Не забуваймо про це. Від нашої свідомості, від участі та особистого внеску у справу миру залежить доля держави. Отож, підтримуймо наших захисників морально, духовно, матеріально. Тільки гуртом, тільки об'єднавшись, зможемо забезпечити мир і єдність України.

Світлана СНІГУР,
Сколе

 ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Раїса ФІЛОНЕНКО,
мама Віталія Харитона,
учасника бойових дій в АТО

***

Війна… То вже не сон,
То вже реальність,
То плач і стогін матерів,
Війна… То кров, то біль, то алчність,
То рай і радість для катів.
Сім'я оплакує дитину –
Сирітка стогне край стола,
В Донецьку батько на посту загинув,
За рідний край життя віддав.
А батько так хотів ще жити,
Побачити свою сім'ю,
Хотів співати і любити:
Ворожа куля просікла броню.
Війна проклята… Полягло немало
Відважних воїнів-синів,
А крові цим катам все мало й мало,
Хто в силі зупинити цих звірів?
О, Боже, Добрий, Милосердний,
Не покидай дітей своїх,
Допоможи нам стати на шлях мирний,
Щоб не вмирали люди на війні.
Ми всі раби твої, ми грішні,
Але ж і грішників ти, Господи, простив,
У сірості проводим дні невтішні
І за собою спалюєм мости.
Чи довго ще оплакувати рідних,
І скільки ще прибавиться сиріт,
Щоб черстві душі катів підлих
Не завдавали болю і обід?
Щоб наші східні брати-українці
Вдихнули запах рідної землі,
Щоб матері своєї не цурались
І не топтали в крові та вогні.
Не дозволяймо демону в нас жити,
Кремлівське пекло хай згорить ураз…
Хіба можливо матір поділити,
Що в тяжких муках породила нас?
То ж забирайтесь, вороги, у свою хату,
Порядок нам не треба наводити.
За нами правда, Бог і люди світу,
Ми хочем в злагоді та мирі жити…

с. Сможе, Сколівщина

 МІЙ РІДНИЙ КРАЙ

ГІРСЬКІ НАСЕЛЕНІ ПУНКТИ В УКРАЇНІ ПОТРЕБУЮТЬ ДОДАТКОВОГО ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ

Для кожної людини, окрім поняття Батьківщина в значенні держава, в якій вона проживає, існує, подекуди підсвідоме поняття малої батьківщини. Це місце, звідки родом походить людина, з ним усе життя відчувається зв'язок: фізичний, ментальний і духовний.

Я народився на Сколівщині, де в мальовничому гірському селі Крушельниця пройшло моє дитинство. І саме тому мене турбує і болить мені доля рідного прикарпатського краю і людей, які змушені мешкати у складних гірських умовах – з незадовільними інфраструктурою населених пунктів, соціально-побутовим обслуговуванням та проблемами працевлаштування.

З кожним роком переважно віддалені села порожніють, молодь тягнеться до міста, де легше жити у побутовому плані та ширші кар'єрні перспективи.

З метою вирішення цих та інших проблем гірських населених пунктів, Верховна Рада ще 20 років тому прийняла Закон «Про статус гірських населених пунктів в Україні», але ніщо не стоїть на місці, і цей Закон потребує удосконалення – і в плані нормативного визначення, і практичного застосування.

Окрім державних гарантій, рівень яких потребує перегляду, цей нормативний акт, на моє глибоке переконання, в умовах проголошеної державної політики щодо децентралізації влади та надання більших повноважень регіонам повинен визначати, насамперед, шляхи економічного розвитку, який сприятиме розв'язанню соціально-побутових та інших проблем нашого регіону. Цьому, для прикладу, сприятиме пільгове оподаткування, стимулювання на державному рівні у працевлаштуванні молоді, розвиток за підтримки державного кредитування сільського туризму тощо.

При цьому не слід забувати і про соціально незахищені верстви населення, які, окрім проблем, зумовлених економічною кризою, змушені долати труднощі виживання у складних гірських умовах. Вирішенням цих питань можуть стати економічно обгрунтовані доплати до соціальних виплат, які б забезпечили можливість компенсувати зайві транспортні витрати, витрати на ліки, продукти харчування та першої необхідності, що об'єктивно дорожчі у віддалених населених пунктах, де нерідко відсутня належна економічна конкуренція.

У нас, шановні земляки, саме зараз є унікальний шанс – в українському парламенті чи не вперше нас представляє націоналіст, справжній українець, патріот Андрій Лопушанський. Наші з вами проблеми – на постійному контролі у нього. З такою підтримкою у Верховній Раді ми, об'єднавшись тут, на місці, заради європейського майбутнього України, досягнемо результатів у боротьбі за державність, а значить, за потужну, економічно могутню, соціально справедливу і демократичну Україну. Свої передвиборчі обіцянки – сприяти встановленню пріоритетів розвитку гірських населених пунктів, серед яких розвиток і розбудова інфраструктури, розвиток традиційного гірського сільського господарства, впровадження програм захисту навколишнього середовища тощо, Андрій Лопушанський твердо налаштований виконати. Ми, його земляки і виборці, віримо в це і маємо його підтримувати, а не пасивно споглядати процес. Адже наведений вище перелік проблемних питань та шляхів їх вирішення, в тому числі, в межах законотворчого процесу, є значно ширший, і громадські ініціативи та дії, тобто, наші з вами, шановні краяни, значно прискорять процес розв'язання проблем гірських населених пунктів.

Михайло ПІДГОРОДЕЦЬКИЙ,
с. Крушельниця,
Сколівщина

УКРАЇНСЬКІ ПРОБЛЕМИ

ХТО БЛОКУЄ УЗАКОНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЯТОРА В ЕНЕРГЕТИЦІ

Наталка ПРУДКА

Наближається до логічного завершення довготривала, схожа на детектив, історія з узаконенням діяльності державного регулятора – Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП). Відповідний законопроект №2966, а також низка його альтернатив, безнадійно «зависли» в стінах парламенту. Розблокувати законодавчий процес обіцяє Стратегічна дорадча група, днями створена за підтримки закордонних донорів України.

Політичні змагання за вплив на діяльність та статус державного регулятора в царині енергетики (а це один з найбільш корумпованих та фінансово ємних сегментів нашої економіки), загнали в глухий кут законодавчий процес. Водночас узаконення діяльності НКРЕКП за міжнародними стандартами вимагають міжнародні структури, які кредитують Україну.

Зокрема, відповідне зобов'язання записане в Меморандумі про взаєморозуміння між Україною та Європейським Союзом для отримання макрофінансової допомоги на суму 1,8 млрд євро. Ухвалення такого законопроекту також передбачено в рамках проекту Світового банку «Друга програмна позика на політику розвитку» – це планувалося зробити ще у квітні-травні 2015 року.

Але, не залежно від вимог європейських директив, давно на часі проблема узаконення НКРЕКП, діяльністю якого давно повинна була б зацікавитися Генеральна прокуратура. Зрозуміло, що олігархічним угрупованням вигідно на власний розсуд управляти органом, який встановлює вигідні для монополістів тарифи на електроенергію, комунальні послуги та ціни на газ.

Хоча державному регуляторові давно пора подумати про споживача, адже нині 90 відсотків українців опинилися за межею бідності – за оцінками ООН, до таких належать ті, добовий дохід яких не перевищує $5. Проблема бідності посилюється завдяки шаленим тарифам на енергоносії, встановленим протягом останнього року НКРЕКП.

Наприкінці травня Кабінет Міністрів таки вніс до парламенту законопроект про діяльність НКРЕКП №2966, і відразу ж в парламенті зареєстрували низку його альтернатив.

Перетягування «канату» завершилося тим, що 15 липня на засіданні парламентського Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу (ПЕК), ядерної політики та ядерної безпеки (проводив голова Комітету Микола Мартиненко) під час розгляду доопрацьованої версії законопроекту №2966 депутати вирішили звернутися з пропозицією до прем'єра щодо створення робочої групи із залученням міжнародних експертів з метою розробки ще однієї версії законопроекту.

Схоже, в такий спосіб парламентарії вирішили продовжити до безкінечності процес узаконення та визначення статусу НКРЕКП, адже жодної інформації про те, що така група була створена під егідою КМ, нема. Натомість розблокуванням законодавчої ініціативи щодо НКРЕКП зайнялася група експертів, створена за ініціативою міжнародної спільноти, тобто, не з ініціативи профільного комітету парламенту та уряду.

На думку колишнього депутата та експміністра ЖКГ Олексія Кучеренка (нині він – заступник голови Громадської ради при НКРЕКП), блокує процес узаконення державного регулятора керівник парламентського Комітету з питань ПЕК Микола Мартиненко – він штучно гальмує ухвалення закону про НКРЕКП.

«Вже 13 років поспіль парламентським Комітетом з питань паливно-енергетичного комплексу керує одна й та ж особа. За цей час змінилося чотири Президенти, сім прем'єрів, п'ять скликань парламенту, але ринку газу немає, ринку електроенергії – немає. Немає законного державного регулятора, тоді як енергетичні монополісти загнали споживача в глухий кут», – повідомив автору Олексій Кучеренко.

«У самій назві НКРЕКП ключове слово – регулювання, а не енергетика. Але роблять вигляд, що не розуміють цього, тому в черговий раз штовхають законопроект через парламентський Комітет в питань ПЕК, який зусиллями всіх потужних галузевих лобістів робитиме усе для того, щоб енергетику ніхто не регулював», – підсумував Олексій Кучеренко.

ФОНД «ВІДРОДЖЕННЯ» РОЗБЛОКУВАВ ЗАКОНОДАВЧУ ІНІЦІАТИВУ

На початку вересня 2015 року Міжнародний фонд «Відродження» створив Стратегічну дорадчу групу з доопрацювання законопроекту про енергетичний регулятор №2966 за участі аналітичного центру DiXiGroup.

За словами президента цього центру Олени Павленко, «дорадча група повинна консолідувати зусилля, залучити професійних експертів і представити таке бачення роботи регулятора, яке зробить ринки газу, електроенергії та комунальних послуг максимально ефективними, безпечними, незалежним та зручними для людей».

До складу цієї групи увійшли міжнародні та українські експерти – Світлана Голікова, Андрій Герус, Олександр Рогозін та інші, а також народні депутати Альона Бабак, Ольга Бєлькова, Лев Підлісецький, віцеспікер Оксана Сироїд, Олександр Домбровський та інші.

Безперечно, однією з найголовніших проблем в ході створення ринків газу, електроенергії та комунальних послуг є створення незалежного від влади та політиків державного регулятора цих ринків, інакше про реформи у цій галузі годі й мріяти.

«Сфера енергетики – одна з найбільш корумпованих», – заявив виконавчий директор Міжнародного фонду «Відродження» Євген Бистрицький 4 вересня на презентації Стратегічної дорадчої групи з доопрацювання законопроекту №2966. «Ця галузь – найбільш «грошеємна». Там є велика спокуса, щоб мати тіньовий дохід і, очевидно, завдяки йому, впливати на інші державні інституції для того, щоб його збільшити», – цілком справедливо зазначив Євген Бистрицький. Тому так важливо не лише приймати закони про ринок газу та електроенергії, але й розуміти, що «вони не зможуть адекватно працювати без незалежної національної комісії, яка би контролювала регуляцію самого ринку», – вважає Євген Бистрицький.

Законодавче врегулювання повноважень національного регулятора в царині енергетики, посилення його незалежності та професійності – це невід'ємна складова Третього енергетичного пакету ЄС, який для України – як сторони Договору про Енергетичне Співтовариство – став обов'язковим із жовтня 2011 року, – сказано в презентаційних матеріалах Стратегічної дорадчої групи.

КОЛИ ЗА КЕРМОМ ДИЛЕТАНТИ…

Протягом останніх трьох років до парламенту вносилися різні законопроекти щодо узаконення НКРЕКП, але справа до розгляду так і не доходила. Увага до статусу національного регулятора особливо посилилася після приходу нової влади на початку 2014 року. Але минуло півтора роки, а «віз і нині там». Фахівці своє обурення з цього приводу «виливають» через Фейсбук.

Зокрема, Олексій Кучеренко так оцінив роботу Кабінету Міністрів: «Уряд Яценюка та парламентська коаліція втягнули країну в скажене підвищення цін на газ, електроенергію, підвищення тарифів на комунальні послуги, не маючи сучасних механізмів регулювання ринків, стимулюючого тарифоутворення та захисту прав споживачів.

Півроку нам обіцяють, що от-от цей документ (закон про НКРЕКП – авт.) буде ухвалено, але він вже 3 чи 4 рази «виходив» з Кабміну і «входив» у Комітет ВР з питань ПЕК, а потім «заходив» назад. Тепер ми читаємо про створення чергової робочої групи, щоправда, «Стратегічної». З одного боку, це не може не радувати, а з іншого – а що тоді півтора роки робив уряд та особисто прем'єр? Опановують калькулятор? Співають «мантри» про «економічно обгрунтовані тарифи? Закривають субсидіями з державного бюджету «чорні діри» схемотехніків від енергетики?

Невже не зрозуміло, що це – перша і правдива ознака управлінського дилетантизму і відсутності стратегії реформування? Будемо щиро сподіватися, що вони в черговий раз «закроют брешь» за тих, хто отримує за це гроші та в чиї обов'язки це входить», – резюмує Олексій Кучеренко.

А ще постає питання: чому державним регулятором також керують дилетанти? В серпні 2014 року Президент своїм Указом №694 утворив новий регулятор (на базі НКРЕ, створеної 1995 року), об'єднавши регулювання ринків електроенергії, нафтового та газового з ринком комунальних послуг, – тоді й створили НКРЕКП. Також Президент призначив новий склад регулятора. Спочатку регулятором керував інвестиційний банкір Володимир Демчишин, якого згодом президент зробив керівником Міненерговугілля.

Тоді ж сталося і резонансне призначення в.о. голови НКРЕКП 24-річного Дмитра Вовка, який раніше був менеджером у корпорації «Рошен», але нічого не розумів в енергетиці. Звісно, кадровій вакханалії можна покласти край лише після узаконення діяльності НКРЕКП за міжнародними стандартами, що передбачають обов'язкову ліквідацію залежності цього органу від впливу владних політиків.

Питання в тому, скільки ж часу знадобиться для доопрацювання законопроекту №2966. Член вищезгаданої Стратегічної дорадчої групи, перший заступник голови комітету ВР з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки Олександр Домбровський (член парламентської фракції Блоку П.Порошенка) в коментарях автору так оцінив перспективи:

«Якщо ми говоримо про підготовку якісного законопроекту для обговорення, думаю, що до кінця жовтня зможемо вийти з професійним законопроектом про незалежного регулятора. Мені б дуже хотілося, щоб у парламент цей документ вніс Кабінет Міністрів, щоб це була узгоджена позиція всіх учасників великого інституційного енергетичного ринку в Україні», – повідомив Олександр Домбровський.

На його думку, якщо врахувати, що можуть виникнути дискусії, тоді не виключено, що цей законопроект у парламент «можуть внести народні депутати, які представляють різні політичні партії, фракції. Це прояснитися трохи пізніше».

Олександр Домбровський переконує, що в поданому до парламенту законопроекті №2966 «багато позитивних позицій, тому що він розроблявся спільно із Секретаріатом Європейського Енергетичного Співтовариства, тож там прописано більшість норм за європейськими стандартами. Але цей законопроект повинен також відповідати всім нормам української Конституції».

Дійсно, законопроект №2966 визначає НКРЕКП як постійно діючий незалежний державний колегіальний орган. Водночас Комісія не належить до органів, які безпосередньо передбачені Конституцією України. Відтак, статус НКРЕКП, її місце серед органів влади та пропонований спосіб формування не узгоджуються з положеннями Основного Закону.

Водночас Конституція не наділяє Президента повноваженням призначати на посаду та звільняти з посади членів НКРЕКП, припиняти повноваження члена комісії достроково, призначати до складу конкурсної комісії дві особи, визначати двох осіб до складу бюджетної ради Комісії. Ці протиріччя покликаний усунути новий варіант законопроекту №2966, розробкою якого займеться Стратегічна дорадча група.

УРЯД ПРОПОНУВАВ ПОВНУ ЗАЛЕЖНІСТЬ РЕГУЛЯТОРА

Своє занепокоєння з приводу поданого урядом до парламенту законопроекту №2966 через Фейсбук ще у червні висловив колишній міністр енергетики Іван Плачков. Тоді він звернувся до кожного депутата з проханням не голосувати за документ, ухвалений на початку червня парламентським Комітетом з питань ПЕК.

«Проголосований Комітетом для внесення на розгляд ВР підготовлений Кабінетом Міністрів проект закону №2966 передбачає формування Президентом членів НКРЕКП за представленням конкурсної комісії, яка формується Президентом, головою Верховної Ради, Кабінетом Міністрів і Міністром. У документі відсутні необхідні кваліфікаційні вимоги до осіб, які можуть бути призначеними членами НКРЕКП. Передбачена можливість ухвалення рішень регулятором без їх попереднього оприлюднення, без публікації ухвалених нормативно-правових документів. Передбачена можливість призначення членів Комісії без досвіду роботи в галузі та низка інших сумнівних положень.

Навіть на момент створення Комісії з регулювання енергетики на початку 90-их, керівники молодої незалежної України, колишні партійні діячі, виховані в радянській авторитарній системі, діяли набагато прозоріше з метою захисту прав споживачів та забезпечення розвитку галузі», – заявив Іван Плачков.

За його словами, наступні, більш демократичні керівники країни поступово нівелювали незалежність роботи Комісії, більше орієнтуючись на захист інтересів правлячої еліти чи фінансово-промислових груп.

«Законопроект №2966 забезпечує повне пряме підпорядкування діяльності Комісії вищим органам державної влади. Ні про яку незалежність Комісії в законопроекті не йдеться», – переконує Іван Плачков.

Намагання владного істеблішменту зробити кишенькову НКРЕКП не може залишити осторонь будь-кого, хто хоч трохи розуміється на обсягах фінансових потоків на ринках, що підлягають регулюванню Комісією.

Іван Плачков ще взимку підрахував, що річний обіг на цих ринках перевищує 250 млрд грн, тоді як загальний фонд державного бюджету України – 450 млрд грн. Тобто, НКРЕКП регулював обсяг коштів, що становлять 55 відсотків від загального фонду держбюджету.

З упевненістю можна стверджувати, що восени обсяг ринку енергоносіїв зрівняється з загальним фондом державного бюджету, адже ціни на енергоносії підскочили в 3–7 разів. Тому боротьба за контроль над НКРЕКП лише посилиться.

НА КОРИСТЬ ВОРОГАМ?

Головна проблеми законопроекту №2966 – це встановлення за Президентом повноважень, які не передбачені Конституцією України.

Зокрема, законопроект передбачає надання Президентові України повноважень призначати на посади і звільняти членів НКРЕКП. Водночас 21 лютого 2014 року Верховна Рада ухвалила Закон «Про відновлення дії окремих положень Конституції України», відновивши окремі норми Конституції України 2004 року (раніше були припинені Януковичем).

Зокрема, були припинені повноваження Президента щодо створення, реорганізації та ліквідації центральних органів виконавчої влади, в тому числі національних комісій регулювання природних монополій. Вказані повноваження Конституцією були передані Кабінету Міністрів.

Не змінюючи норми Конституції, рішення народних депутатів могли мати явно не конституційний характер, що створює прецедент для звернення в Конституційний Суд України. В результаті можуть бути визнані не конституційними деякі норми законопроекту №2966, і, як наслідок, припинення нормального функціонування національного регулятора. Чого, власне, і намагаються досягти ті, хто хоче на свій розсуд регулювати ринки енергоносіїв.

НОВІ ВИДАННЯ

КНИЖКА, ЯКА МАЄ БУТИ В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ РОДИНІ!

Анна Багряна. Ґеня. – К.: Софія, 2015. – 56 с.

Чесно кажучи, не люблю я українських політиків, бо більшості з них не вистачає шляхетності, освіченості й патріотизму, притаманних, наприклад, колишньому президенту Чехословаччини, а потім Чехії, всесвітньо відомому драматургові, правозахисникові Вацлаву Гавелу.

Хоча є все-таки винятки. Це – Левко Лук'яненко, В'ячеслав Чорновіл та Слава Стецько. Справжні патріоти України, які присвятили життя боротьбі за Незалежність Української держави. Це – ті Прометеї, які осяяли вогнем правди і незламної віри в Перемогу наші душі.

Тому такий інтерес викликала у мене щойно видана книжка відомої української письменниці, а тепер уже й художниці Анни Багряної про життя видатної українки Слави Стецько.

Власне, я читаю все, що пише Анна, і її малюнки мені подобаються. Але ця книжка – особлива. Адже написана про справді героїчну жінку, життя якої – приклад для наступних поколінь громадян України. Тож недаремно цю щиру, проникливу і таку цікаву повість для дітей молодшого та середнього шкільного віку видано за підтримки Конгресу Українських Націоналістів та Всеукраїнського благодійного фонду «Соборність».

Звісно, книжку із задоволенням читатимуть люди будь-якого віку, та важливо, що вона неодмінно сподобається дітям. Бо створена талановитою і небайдужою людиною. Власне, писати для дітей – значно складніше, ніж для дорослих. Адже малеча одразу ж відчуває фальш і пиху, дітлахи нудяться від зарозумілих повчань і банальної дидактики. І навпаки їм дуже цікаво, коли автор спілкується з ними на рівних, не принижує, а майстерно й зворушливо розповідає про те, що їх дійсно вабить. Коли автор розуміє дітей, вони охоче впускають його у свій дивовижний світ, втрачений дорослими.

У цій книзі розповідається історія простої української дівчини Гені з маленького села на Тернопільщині. Дівчинки, яка мала допитливий, гострий розум, заповзятість до навчання, невтомну винахідливість, а також – гаряче серце, сповнене великої любові до рідної України, розшматованої на той час між різними державами. Горда українка зростала, і разом із нею зростало її прагнення визволити свою землю від загарбників. Маленька Ґеня виросла і стала видатною політичною діячкою XX століття, захисницею інтересів України у світі, лідером ОУН Славою Стецько.

Ось невеличкий, але такий красномовний уривок із книжки – розділ «Я – українка!»:

«Коли Анна-Євгенія (Слава Стецько – **С.Д.**) *вже навчалася у старших класах, довідалася, що в гімназії запровадили курси військової підготовки – для хлопців і дівчат, які мріють навчитися володіти зброєю. Їй теж закортіло записатися на ті курси. Але вчителька сказала, що на військову підготовку дозволено ходити тільки дітям-полякам.*

– Якщо хтось із греко-католиків почувається поляком, то також може відвідувати ці заняття. Інакше це суворо заборонено. Отже, подумай добре, ким ти почуваєшся. Завтра прийдеш і скажеш мені, – додала пані Равська (вчителька у польській гімназії. – **С. Д.**).

Цілу ніч дівчина не могла заснути.

«Як так може бути? – гнівно міркувала. – Якщо я відчуваю себе українкою, а не полькою, то не маю права чогось навчатися. Чому так у світі склалося, що одні народи гноблять інші? Чому люди не можуть жити між собою у злагоді й рівному братерстві?»

Знову згадала про те, як поляки били її односельців і палили українські книжки. Згадала й свого брата Михайла, який ще зовсім недавно навчався у Варшавській військовій академії. Поляки посадили його до в'язниці за те, що він був членом Організації Українських Націоналістів.

«Яка несправедливість, яке приниження людської гідності!» – продовжувала обурюватися Ґеня.

Вранці наступного дня вона вирушила до вчительської кімнати. Була впевнена в тому, що все чинить правильно. Та все ж таки, чим ближче підходила до дверей, тим дужче калатало від страху її серце.

Постукала й обережно зазирнула до вчительської. Побачила, що там також сидить професор Ратушняк, гімназійний викладач німецької мови, старий і поважний чоловік. Польські вчителі його дещо побоювалися, адже він колись воював у загоні Січових Стрільців.

Коли пані Равська побачила свою ученицю, підвелася і вийшла їй назустріч:

– Я тебе слухаю, Ромо.

– Хочу вам сказати, що не почуваюся полькою. Я – українка! – схвильовано випалили з порогу.

Ці слова почув і професор Ратушняк. Він одразу відклав свої папери, звівши зацікавлений погляд на дівчину. У тому його погляді прочитувалися і захват, і здивування. Але не сказав нічого, лише усміхнувся крізь довгі сиві вуса. [...] Коли ж інші дівчата-українки довідалися про цей випадок, вчинили так само, як Анна-Євгенія – відмовилися від військових курсів».

Ось так – просто і гарно! Вражає й художнє оформлення цієї книжки – роботи відомого українського художника Анатолія Буртового. Ці яскраві, оригінальні малюнки чудово гармонізують із текстом, доповнюють розповідь і напрочуд добре сприймаються юними українцями, – я нині пересвідчився в цьому, показавши нову, ошатну книжку «Ґеня» на зустрічі зі школярами у Чернігівській бібліотеці для дітей імені Олександра Довженка. Дівчатка й хлопці захоплено гортали сторінки, розглядаючи незвичайні, дотепні, дуже талановиті ілюстрації. І тут же захотіли прочитати повість!

На жаль, і тепер над нашою любою Україною нависла ворожа загроза. Російські окупанти, які поводяться гірше, ніж фашисти, хижо плюндрують українські землі, жорстоко вбиваючи мирних громадян. Тому всі ми повинні бути готовими захищати свою Вітчизну. І дітей наших виховувати в любові та повазі до Батьківщини. Тому, на мою думку, чудова, дуже важлива книжка Анни Багряної має бути в кожній українській родині.

«Усіх нас може об'єднати лише одне – любов до України», – таким був духовний заповіт пані Слави Стецько – надзвичайно працьовитої і сильної духом особистості, чуйної і лагідної жінки, інтелігентного, мудрого й дійсно принципового політика, великої Українки.

Сергій ДЗЮБА

КОМЕНТАР

НОВІ ВОЛОДІННЯ ГУНДЯЄВА... НА ОБОЛОНІ

З приводу будівництва Українською Православною Церквою храму на вулиці Прирічній.

На Оболонському масиві у Києві діють шість храмів УПЦ, найбільшим з яких є Собор Покрови Божої Матері на вул. Прирічній 5-а. Саме сюди неодноразово приїжджали святити воду В. Янукович та М. Азаров.

Несподівано два роки тому на стику кінців вулиць Прирічної і Героїв Сталінграда з'явився масивний, добре огороджений дерев'яний хрест з металевою табличкою, на якій було викарбовано, що на цьому місці УПЦ (МП) за сприяння Оболонської райдержадміністрації побудує церкву святої мучениці Тетяни.

Наполохані таким розвитком подій представники українських національно-патріотичний організацій, які вважають, що під маскою Української Православної Церкви насправді приховується Російська Православна Церква, ініціювали депутатські запити Олександра Бригінця, який був тоді народним депутатом від Оболоні. 14 березня 2014 р. О. Бригінець отримав відповіді на свої запити. У копії постанови Київради зазначалося, що вона відмовила у виділенні землі під будівництво згаданої церкви, а райдержадміністрація пояснила, що жодного відношення до встановлення хреста і до сприяння побудові церкви вона не має.

Саме тоді біля вказаного хреста щонеділі та у православні свята ревні прихильники московського патріархату, як у нас зазвичай називають УПЦ, стали регулярно виставляти намет, де священики та невелика група людей з ближніх будинків молилися. Українські активісти поміж себе бурчали, але особливих реакцій не виявляли: моляться, мовляв, та й нехай собі моляться «за здравіє» свого Кіріла-Гундяєва.

Так було до 31 серпня ц. р. Рівно у той час, коли під Верховною Радою почалися заворушення, що закінчилося так трагічно, до збудованого хреста під'їхала будівельна бригада з великою кількістю будівельних матеріалів і почала рити котлован та вибудовувати опалубок під фундамент. Прибулому на виклик українських активістів наряду поліції і «Київзеленбуду» священик заявив, що дозволу на займання земельної ділянки під будівництво церкви вони не мають, але сподіваються незабаром його отримати завдяки обіцяному сприянню від депутата Київради Михайленка з фракції «Удар». «Зеленбуд» зробив припис, яким зобов'язав ініціаторів самовільного будівництва його припинити, а котлован і надбудови над ним ліквідувати.

Проте роботи припинені не були. Уже в темряві цементовоз привіз матеріал для залиття фундаменту. Але прибулі працівники Оболонського управління МВС та наряд поліції, що тут постійно чергував, відправили цементовоз назад. Спроби повторно завести цемент о 5-ій годині ранку зазнали теж невдачі через її блокування українськими активістами та нарядом поліції.

У неділю, 6-го вересня, два священики провели зранку у наметі Службу Божу, а декілька сотень мирян Собору Покрови Божої Матері в обідній час провели хресний хід від початку до кінця вулиці Прирічній та багаторазовий обхід місця розпочатого будівництва. Прихильники Київського Патріархату у той час пікетували його з плакатами, якими закликали припинити незаконне будівництво на вул. Прирічній ще однієї «московської церкви». Учасники хресного ходу несли, крім ікон, портрет останнього російського царя з його родиною. Вони вигукували образи на адресу Патріарха Філарета, обзивали його «раскольніком», а учасників пікету бандерівцями, плювали у їхній бік, обіцяли поширити війну не тільки на Донбас, а й на Київ та кричали: «Сгинь, сатана» і «Наша церковь била, єсть і будєт, а ваша сгінєт».

На сьогодні ініціатори будівництва припис «Зеленбуду» не виконали. Вони, поза сумнівом, будуть зараз інтенсивно шукати різні шляхи до його узаконення, зокрема через депутата Київради Владислава Михайленка і фракцію «Удар», яка, очевидно, може схилити В. Кличка до прийняття рішення Київради про виділення земельної ділянки для спорудження церкви.

Українські активісти, а серед них чимало народних депутатів України першого скликання, що мешкають на Прирічній, організували збір підписів під петицією до Київради з вимогою такої ділянки не виділяти та збираються пікетувати Київраду. Отож, слід очікувати продовження і посилення конфлікту. Виглядає так, що проросійські сили і їхня церква будуть використовувати його для роздмухування протистоянь у столиці.

Юрій ГНАТКЕВИЧ,
народний депутат України трьох скликань,
голова Просвітницького Центру національного відродження ім. Євгена Чикаленка

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Сергій БОРЩЕВСЬКИЙ

* * *

Чи в світі хтось повірить маячні,
Що Яценюк вбивав людей в Чечні?
Зате тепер кремлівські можновладці
Явили світу докази нові,
Від кого у задрипанці-Москві
Залежні нині українські бранці!

Марія ПИЖУК

ОСІННІЙ МОТИВ

Смуток-вересень –
Тихий відголос
Літа, щедрого на розмай,
Розпрощавшися з зелен-травами,
В хащі осені заблукав.

Хмари приснули –
Чи то зо сміху?
Ліс насупився – чи то з засмутку?
Небокрай ген залеглечено,
Відлітає клин – прощавай.

А ожинами – мов засіяно,
Мов насипано терну дикого.
Щедрий вересень,
Ранок росяний –
Розцілований жовтень осінню.

ПОДВИЖНИЦІ

ДВАДЦЯТЬ ЛІТ АКТИВНОЇ ПРАЦІ ДЛЯ УКРАЇНИ

В центрі – організатор, а нині почесна голова ВЛУЖ Дарія ГУСЯК, зліва – голова ЛМО ВЛУЖ Лідія КУПЧИК, справа – перший заступник голови ЛМО ВЛУЖ Іванна КОРНЕЦЬКА

До святкувань Дня Незалежності та Дня Українського прапора патріотична жіноча організація Ліга Українських Жінок приурочила і відзначення 20-ліття діяльності Львівської обласної організації Всеукраїнської Ліги Українських Жінок (ВЛУЖ).

Ініціатором створення жіночої патріотичної організації була голова КУНу св.п. **Слава Стецько**. А організатором і першою головою ВЛУЖ стала активна учасниця боротьби за волю України, довголітній політв'язень сталінських тюрем **Дарія Гусяк**. Завдяки її невтомній і подвижницькій діяльності було створено Всеукраїнську Лігу Українських Жінок, головною метою якої, згідно зі Статутом, є об`єднання національно свідомих українок для захисту своїх соціальних, культурних та економічних прав, сприяння пробудженню і зростанню громадянської активності жінок та підвищення їхньої ролі у національному відродженні України.

Організації ВЛУЖ діють у багатьох областях України.

Львівську обласну організацію ВЛУЖ у даний час очолюють **Надія Кохалевич** і **Мирослава Кушнір**, які й виступили організаторами відзначення 20-літнього ювілею. Цей захід став і своєрідним звітом про діяльність організації, і єднанням з іншими патріотичними організаціями, і закликом до активної праці задля захисту й розбудови Незалежної України.

Було представлено виставку численних світлин, які ілюструють діяльність організації, книги і художні альбоми, видані членкинями Ліги, а також чудову виставку вишивок і мистецьких робіт членкинь Ліги, яку любовно оформили активістки Ліги, народні майстрині **Марія Хамар** і **Леся Хамар**.

До Львівського Палацу мистецтв, де відбувалися урочистості, з'їхалися представниці районних осередків зі Стрия, Трускавця, Самбора, Городка та ін. Було багато гостей із патріотичних громадських організацій. Вони під час урочистої частини, яку натхненно провадила **Оксана Полева**, висловлювали свою оцінку діяльності Ліги та запевняли у подальшій співпраці, яку мусимо активізувати у цей непростий, воєнний час.

Піднесено й патріотично звучали пісні й поезії, присвячені Україні та її Героям.

ПРОПОНУЄМО ЧИТАЧАМ ВИСТУП НА УРОЧИСТОСТЯХ ГОЛОВИ ЛЬВІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛУЖ ЛІДІЇ КУПЧИК

Львівська міська організація вважає основними напрямами своєї роботи заходи, спрямовані на відродження національних і релігійних традицій, підвищення громадянської свідомості сучасників, оздоровлення суспільної моралі, поширення знань про славні сторінки нашого минулого, заповнення білих плям в історії України, повернення незаслужено забутих імен та плекання патріотизму сучасників. Задля цього проводимо різноманітні просвітницько-мистецькі заходи (урочисті вечори, академії, презентації книг, зустрічі з видатними людьми, мистецькі виставки тощо).

Ми впевнені, що хто не шанує свого минулого, той не заслуговує на гідне майбутнє. А величних зразків високого духу й патріотизму Україна має вельми багато!

Низку тематичних академій було проведено під спільним гаслом «Дзвони пам'яті», частину з них описано у моїй одноіменній книзі.

У ході урочистих імпрез ми вшанували, поглибили знання про Андрея Шептицького, Йосифа Сліпого, Володимира Стернюка, о.Андрія Бандеру і його родину, про Блаженного священномученика Романа Лиска, про світочів поезії Тараса Шевченка, Маркіяна Шашкевича, Богдана Лепкого, Уляну Кравченко, Василя Симоненка, Василя Стуса, про героїв визвольних змагань Романа Шухевича, Олексу Гасина, Катерину Зарицьку, Михайла Сороку, Лесю Паєвську, Богдану Світлик, про видатних політичних діячів Лонгина Цегельського і Льва Шанковського та ін.

Участь у наших акціях беруть священики, допомагаючи надати всім заходам глибоко-духовного стержня. Усі наші членкині є щиро віруючими людьми та плекають духовні цінності. Богослужіннями вшановуємо пам'ять наших померлих посестер, спільно беремо участь у прощах до святих місць. Особливо трепетно проводимо реквієми по жертвах совєтських репресій.

Також ми ініціювали зустрічі громадськості з поетами **Іриною** та **Ігорем Калинцями, Володимиром Квітневим, Петром Шкраб'юком, Тетяною Домашенко, Ганною Канич, Тарасом Масним** та нашою членкинею, чудовою поетесою **Розалією Тарнавською**.

Оскільки Ліга не має свого приміщення, то мусимо просити зали в різних інституціях, причому просимо надати їх безплатно, оскільки ми всі свої заходи здійснюємо безоплатно, на пожертви самих лужанок та прихильників. Найчастіше проводимо імпрези в Палаці мистецтв, у Музеї етнографії, Музеї історії релігії, Будинку органної музики. Раніше багато заходів ми провели в світлиці Львівського комунального підприємства «Айсберг» на вул. Дорошенка, але нова начальниця цього підприємства відмовила нам у користуванні цією залою.

Особливо ревно намагаємося проводити, популяризувати свято Героїнь у лютому. Адже Україна впродовж усієї історії, має, як ніяка інша країна, численних жінок-патріоток – величних героїнь.

При цьому приходимо з таким святкуванням до навчальних закладів. Наприклад, з нашої ініціативи було проведено велике Свято Героїнь у Педагогічному коледжі. Також виступали ми на Святі Героїнь у школі №4. Крім того, почесну нашу голову **Дарію Гусяк**, як визнану героїню національно-визвольних змагань, окремо запрошують у різні навчальні заклади.

Діяльність лужанок міської організації виходить і поза межі Львова. Наприклад, з моєї ініціативи у м.Винники було проведено просвітницько-мистецьку академію, присвячену видатним українським душпастирям Володимиру Лиску та Йосифу Оставшевському, особливо знаним у Винниках та околицях. Активну діяльність у своїх родових місцях проводять лужанки **Юлія Островська, Іванна Корнецька, Марія Хамар**.

Вхід на наші імпрези – завжди вільний. Під час цих акцій ми не лише подаємо багатий інформативний, історично-просвітницький матеріал, а й даруємо присутнім відповідну художню частину з участю багатьох львівських митців, наших добрих приятелів, які виступають безоплатно. Такими є **Софія Федина, Ярема Ванчицький, Роман Ярема, родина Юрія, Лесі** й **Даниїла Остюків**, різні вокальні колективи…

При цьому ми завжди проводимо паралелі із сьогоденням і закликаємо співгромадян до чіткої громадянської позиції та активної участі в процесах національного відродження і державотворення.

Бажаючи поширити, зафіксувати опрацьовану нами тематику, постійно публікуємо матеріали про видатних особистостей та важливі події у різних часописах, – і українських, і закордонних. Зокрема, американський журнал «Наше життя» та канадський «Жінка у світі» регулярно друкують мої матеріали.

Також з нашої ініціативи по радіо звучало немало передач про видатні постаті українських священиків, про героїв визвольних змагань та численних українок, яких за їхнє подвижницьке життя та любов до України ми називаємо «Духовними матерями українства». Крім мене у радіопередачах виступали **Іванна Корнецька, св.п. Ярослава Заневчик, Марія Хамар, Розалія Тарнавська, Любов Шумська**.

Та, мабуть, найбільш корисною для широкого загалу є наша видавнича діяльність. Особливо значимим нашим здобутком стало видання трьох томів енциклопедичного довідника «Українська Жінка у визвольній боротьбі 1940–1950 рр.» У цих книгах, виданих у видавництві «Світ», вміщено інформацію про дві тисячі українських героїнь. Інформацію про жінок-героїнь, які все своє життя поклали на вівтар боротьби за Україну, часто – віддали за це життя, збирали всі члени Ліги Українських Жінок, як міської організації, так і районних осередків. А також в інших патріотичних організаціях. Жертовно впорядковувала ці матеріали св.п. **Богдана Пилипчук**. А упорядником і основним редактором стала св.п. **Надія Мудра**. Не можу не сказати пару слів про цей феномен. Подиву гідне, як у свої 80 років пані Надя швидко опанувала комп'ютер і сама набирала весь матеріал. Навчаючи її праці на комп'ютері, я мусила визнати, що вона швидше все схоплювала, ніж свого часу я. І коли при праці над першим томом мені доводилося часто прибігати до неї, вирішувати конкретні комп'ютерні проблеми, то працю над другим і третім томами пані Надя здійснила абсолютно самостійно!

І вийшов історичний довідник, до якого тепер звертаються і науковці. Даючи конкретну інформацію про численних героїнь, це видання є образом величі духу українських жінок, що становить феномен України.

Про наших членкинь, які посвятили своє життя боротьбі за волю України, кращі свої літа провели в підпільній боротьбі, а потім – у тюрмах і совєтських концтаборах, я створюю окремі книжечки, об'єднуючи їх у цикл «Духовні Матері українства». Героїнями таких книжечок стали Дарія Гусяк, Богдана Пилипчук, Віра Крокіс, Надія Мудра, Ярослава Заневчик, Ольга Гладун, Ольга Пакалюк.

Видаючи різні книги й альбоми, ми проводимо їхні презентації для широкого кола краян. Про багато з них я виготовляю пам'яткові фото-буклети, з якими можна ознайомитися на нашій виставці.

Останньою презентацією було представлення оригінального фотоальбому, присвяченого 200-літньому ювілею Тараса Шевченка, який зібрала й виконала **Іванна Корнецька**. Цей альбом під гаслом «Тарас Шевченко в наших серцях» ми презентували в Музеї етнографії, Він засвідчив, як глибоко постать великого Кобзаря пройшла крізь серця буквально всіх членкинь Ліги Українських Жінок.

Важливою справою було проведення Львівською Лігою літніх дитячих таборів. Цю працю започаткували ще на початку 90-х років св.п. **Ольга Гладун** і св.п. **Марія Гумовська**. А в друге десятиліття існування Ліги лужанка **Марта Лунь** стала керівником літнього дитячого табору для дітей Левандівки. Назвала його «Цікаві канікули» та зробила екскурсійним. Упродовж кількох літ збирала дітей Левандівки (і не тільки), при храмі св. Андрія і Йосафата та з допомогою отця-пароха **Олега Зубика** й численних лужанок здійснювали краєзнавчі екскурсії Львовом і Львівщиною, а також розширювали знання дітей про рідний край. Мандрували місцями Івана Франка на Дрогобиччині, Лесі Українки на Волині. Відвідали Берестечко, різні куточки Карпат та багато іншого.

Найзначимішою була дводенна поїздка Черкащиною, де відвідали родинні місця Івана Нечуй-Левицького, В'ячеслава Чорновола, Умань і парк «Софіївка»…

З особливим трепетом побували в селах, де пройшло дитинство Тараса Шевченка, та поклонилися його могилі в Каневі.

Таке таборування закінчувалось кожного року концертом, на якому діти розказували й показували, чого навчилися під час тих екскурсій.

Тепер з об'єктивних причин пані Марта не керує табором, передала ведення екскурсій молодому регенту церковного хору Андрієві Семеніву, а сама виступає порадником у цій справі.

Багато інших ділянок роботи бачимо, багато планів та ідей маємо. Та з часом наші ряди рідіють. Представники старшого покоління відходять в інший світ, а молодші потопають у різних побутових і родинних клопотах і негараздах, якими наповнене наше сьогодення.

Користаючи з нагоди, хочу звернутися до всіх небайдужих до долі України жінок. Єднаймося для спільної праці й боротьби за щасливе майбутнє не лише своїх родин, а й усієї України! Сестри-Українки, приєднуйтеся до нас! Приносьте свої ідеї, плани, мрії – і ми спільно будемо працювати задля їх втілення у життя.

ПОДВИЖНИКИ

МУЖНЯ ТРУСКАВЧАНКА – СОЛОМІЯ

У Києві, на Майдані Незалежності, уже третій місяць тривала революція Гідності. Режим диктатора Януковича кинув проти мирних протестувальників Євромайдану загін особливого призначення «Беркут», який застосував вогнепальну зброю 20 лютого 2014 року. Вже були вбиті та поранені, почався відлік Небесної Сотні, загинув на майдані українець вірменського походження Нігоян.

У місті Трускавці організовується поїздка до Києва на Майдан. До від'їжджаючих приєднується наша мужня трускавчанка Соломія Кріль, яка, не зважаючи на прохання чоловіка та батьків, долучається до Революції Гідності.

Соломія виросла в патріотичній родині, уже в дитинстві їй були притаманні почуття гідності і біль за Україну. Її дід по батьківській лінії деякий час очолював на Дрогобиччині національно-визвольну боротьбу проти всіх окупантів нашої Вітчизни в минулому столітті. За що вся її родина була жорстоко репресована. Відбували каторжні роботи прабабця, бабця та бабині дві сестри. Дід Микола загинув у бою з енкаведистами на самий Великдень 1947 року на Старосамбірщині, а два бабусині брати, Орест та Нестор, також полягли на полі Слави за Волю України. Очевидно, це все передалося в генах і для Соломії, адже її батько ще дитиною був свідком цих подій. Батько і мати та її старша сестра Леся брали активну участь в Помаранчевій революції.

Батько був одним із засновників і багато років очолював у місті Конгрес Українських Націоналістів, беручи активну участь у громадсько-політичному і господарському житті міста протягом багатьох років.

Мама все життя тяжко працювала землевпорядником на польових роботах, в експедиціях. Батьки разом прожили вже 58 років.

По приїзді до Києва, Соломія включилася у вихор боротьби за людську гідність на Майдані. Вона, не боячись того, що на Майдані йде кривава бійня, бере активну участь у протестних діях майданівців, її мобілізують до приготування харчів для протестувальників.

Лише після втечі Януковича вона повертається до Трускавця.

Перед поїздкою на Майдан Соломія перенесла важку операцію, але це її не зупинило. Вона з гідністю виконала гасло героїв Холодного Яру «Україна або смерть», а також гасло новітніх борців за волю України «Здобудеш Українську Державу, або згинеш в боротьбі за неї». Для неї – Україна понад усе, і цим вона пишається.

Дуже активну участь у революції Гідності протягом усіх подій брала її дочка Наталя, студентка Київського національного Університету ім. Т.Г.Шевченка. Своєю працею вона допомагала пораненим бійцям революції.

Ось така безстрашна трускавчанка – Соломія. Честь і Слава їй.

Слава Україні! Слава героїчним жінкам України!

Б.ІГОРЕНКО

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

СТУС НАЗАВЖДИ

Минуло тридцять років, як не стало на білому світі геніального українського поета. На відміну від багатьох приголублених брєжнєвським режимом придворних віршомазів-гнучкошиєнків Василь Стус ніколи і ні перед ким не гнувся, за що був і гнаний, і голодний.

Система не терпіла вільнодумства, а вільнодумства національно свідомого – тим паче! Кинувши відкритий виклик радянській деспотії, а саме таким КДБ вважало (і небезпідставно) вступ Стуса до Української Гельсінської Спілки (УГС) після чергового «покосу» до таборів і «психушок» її членів, Поет підписав собі фактично смертний вирок… За свідченнями самих керівників КДБ, більшість арештованих політв'язнів репресивній системі вдавалось «зламати», і вони писали або покаянні листи про помилування або переходили в систему «стукачів» на своїх же товаришів по боротьбі… Тим же, хто залишався незламним до кінця, якщо щастило завдяки турботам міжнародної громадськості, вириватися на волю – виїжджали за кордон, подалі від країни суцільного народного «благодіяння». Іншим же доводилось допивати гірку чашу «вільнодумства» до кінця. Саме до таких Лицарів Честі і Національної Гідності належав Стус. Він розумів, що раз вхопивши, система не випустить його на омріяну волю, і розуміння цього вироку невблаганної долі пройшло через всю його табірну творчість.

Незважаючи на прихід до влади радянського реформатора Михайла Горбачова і пов'язані з ним надії на «оновлення тоталітарної системи», каральні органи Радянського Союзу продовжували свою чорну роботу. А звістка про те, що Стуса ініціативна група хоче висунути на здобуття Нобелівської премії, пришвидшила смертельну розв'язку: шовіністична кремлівська влада не могла допустити, щоб лауреатом Нобелівської премії став українець. Четвертого вересня 1985 року геніального українського поета не стало. Але незважаючи на всі старання ворогів України, Василь Стус тріумфально повернувся до свого народу: в книгах і піснях, в шкільних і вузівських підручниках, назвах вулиць, а найголовніше – в народній пам'яті й любові до свого геніального сина.

У день 30-их роковин смерті на Байковому кладовищі, біля трьох козацьких хрестів, під якими покоїться прах трьох побратимів – в'язнів сумління, які не повернулися з таборів: Василя Стуса, Юрія Литвина і Олекси Тихого, зібралися шанувальники творчості Стуса і його подвижницького життя. В тихій по сімейному атмосфері щиро звучали Стусові вірші, розповіді про різні грані недовгого життя поета.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

МИ СТАЛИ ВОЛІ НА СТОРОЖІ

ПОВСТАНЦІ В ОБОРОНІ НАРОДУ

Переможний бій українських повстанців відбувся біля села Кобло Старе, Старосамбірського району Львівської області.

У червні 1944 року німецька військова машина котилася з території України на Захід. Для відступаючих німецьких військ необхідні були продукти харчування.

Велика група німецьких солдат грабувала наших убогих селян, особливо це відбувалося в Самбірському, Старосамбірському, Турківському районах Львівської області (колишньої Дрогобицької області). Німецькі солдати забирали у селян худобу. Велике стадо худоби вони переганяли через моє рідне село Кобло Старе (Старосамбірського району) до Самбора на м'ясокомбінат. Худобу переганяла досить велика група озброєних німецьких солдат.

На підході до нашого села з боку гірського села Воля Кобилянська їх зустріли в засідці воїни УПА під командою крайового провідника ОУН на Старосамбірщині Миколи Васильовича Дудича (Залізняка) – мого батька. Розпочався бій, в цьому бою брали участь молоді повстанці – Орест Колтонюк (Іскра) – 16 років, Нестор Колтонюк (Няньо) – 15 років – рідні брати моєї матері, інших я не пам'ятаю, адже мені в той час було лише сім років.

Повстанцям вдалося відбити всю худобу, і вони її віддали селянам, у яких вона була відібрана по-бандитськи. Повстанцям вдалося знищити чимало окупантів, а решта втекли на автомобілі до Самбора. Люди з плачем дякували своїм повстанцям за те, що вони повернули їм їхніх корів-годувальниць.

Цим я, на скільки пам'ятаю, хочу сказати про те, що повстанці Старосамбірщини, Самбірщини також воювали з німецькими загарбниками. Також мені приходить на пам'ять, як повстанці, очолювані моїм батьком Миколою Дудичем (Залізняком), взяли в полон велику групу німецьких солдат, очолювану високим армійським офіцером, які відступали, вони всі були роззброєні, їх відпустили лише з пістолетами. Батько мені і моєму братові Богдану подарував маленькі пістолети, якими ми були безмежно задоволені.

Тим самим я хочу сказати, що повстанці забирали у німців озброєння, як трофеї, і таким чином готувалися до зустрічі нового, ще жорстокішого окупанта. Відступаючі німецькі вояки не чинили опору, а тих, які чинили опір, повстанці знищували. В боївці мого батька були три полонені італійці, які воювали проти німців, а пізніше і проти московсько-більшовицького окупанта, та їхня подальша доля мені не відома.

Я хочу, щоб мого батька Миколу Васильовича Дудича (Залізняка) було занесено до мартиролога УПА, адже він віддав своє молоде життя, – йому йшов лише 33-й рік, – за нашу Україну в бою з московсько-більшовицьким окупантом на сам Великдень 4 травня 1947 року. Вони всі гинули, щоб ми жили.

Ігор БАНКОВСЬКИЙ,
член Конгресу Українських Націоналістів з 1992 року
м.Трускавець

НАША МОВА КАЛИНОВА…

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

Неправильно	Правильно
Це не в моїй власті…	Це не від мене залежить…
На горі Говерла…	На горі Говерлі…
Нова зажигалка…	Нова запальничка…
Здатність гуртувати….	Спроможність гуртувати…
Смачна клубніка…	Смачні полуниці…
Посилати воздушний поцілунок…	Посилати здаля (рукою) поцілунок….
Дійсна незалежність…	Справжня незалежність…
Китайські громадяни…	Громадяни Китаю…
Небезобідна людина…	Небезкривдна людина…
Прямий смисл вчинити так….	Цілковита рація вчинити так…
Роздільне проживання…	Окреме (нарізне) проживання…
Вона не вартує доброго слова…	Вона не варта доброго слова…
Вговорювала мене…	Умовляла мене…
Я не можу винести цього…	Я не можу стерпіти (не знесу цього)…
Заспокоїти біль…	Угамувати (утамувати) біль…
Прийшли до висновку…	Дійшли висновку…
Не дивлячись на успіхи…	Незважаючи на успіхи…
Торкаючись завдань…	З приводу завдань…
Обидвох держав….	Обох держав…
Весь час так було…	Завжди так було…
Голова як свинцем налита…	Обважніла голова (голова мов чавуном налита)…

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак **«Особливості правопису, відмінювання та походження імен», «Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання», «Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів», «Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв»** можна замовити за тел.: (044)353-19-77, моб.: (095)718-98-00, (068)789-59-12, e-mail: **vmu1972@ukr.net**

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь,
головний редактор – Марія Базелюк.
Редакційна колегія Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І. Філія ГУ по м.Києву та Київській обл. № 10026/0195.
АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669
ЄДРПОУ 2305606776
№26003500849590(UAH)

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9